

วารสารที่ดิน

ปีที่ ๖๒ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๕๙

กองแผนงาน กรมที่ดิน ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ กทม. ๑๐๒๑๐

คณะกรรมการอำนวยการ

อธิบดี	ประธานกรรมการ
ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ	กรรมการ
ที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ	กรรมการ
รองอธิบดี	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนัก	กรรมการ
ผู้อำนวยการกอง	กรรมการ
เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
เลขาธิการกรม	กรรมการ
ผู้อำนวยการกองแผนงาน	กรรมการและเลขานุการ

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ : นายพงษ์ภาณุ พิมลภัทรกุล

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : นางสาวพุทธไทย พักเหลือ
นางสาวอัจฉรา สันติปริชาจิตต์ นางอภิวรรณ สวัสดิ์
นางสาวนริศรา มาลัยพงษ์ นางเจริญลาภ สันสุวรรณภรณ์

กองบรรณาธิการ : นายชัชวาล สมจิตต์
นางสาวลินดาวรรณ ธรรมาวุฒิชัย นายประภัสสร สืบเหล่ายบ
นายสุขุมภู สุรเกียรติ์ นางสาวสมศรี ประทุมเมฆ
นายณัฐพล ทิพย์มนตรี นางดวงรัตน์ จันทระประดิษฐ์
นายสวณ มณีรัตนศักดิ์ นายวิวรรธน์ สีนะพิสิทธิ์
นายวัชร มาลัยมาตร นางสาวอนงค์นาถ กาญจนเพ็ญ
นายวิภาส โอวาทจรูญจิตต์ นายชัยวัฒน์ นิมอนันตกุล
นางสาวอรพินทร์ ประเสริฐศักดิ์

ฝ่ายศิลป์ : นางสาวพัทยา มีสมมนต์
นางสาวกมลพร ทักขิณาสถาพร นางสาวธนรัตน์ จ้างประเสริฐ

ฝ่ายจัดการ

นางสาวปัทมา เหลืองเพชรงาม นางพรพรรณ ฤทธิแผลง
นางภคินทร์ ภูคังน้ำ นางสาวพินดา เต็งทับทิม
นายชูเกียรติ พวงเงิน

คุยกับ บ.ก.

“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม
เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

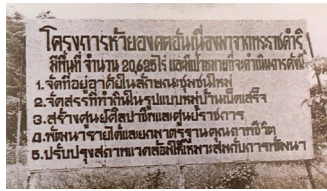
นับตั้งแต่วันที่ทรงมีพระปฐมบรมราชโองการดังกล่าว พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงอุทิศพระวรกาย ประกอบพระราชกรณียกิจ เพื่อประชาชนของพระองค์อย่างต่อเนื่อง ทรงบำเพ็ญพระองค์อยู่ในทศพิธราชธรรมอย่างเคร่งครัด ทรงพระปรีชาสามารถในการปกครองประเทศ ตลอดจนความสัมพันธ์เรื่องการค้าต่างประเทศ การเสด็จพระราชดำเนินของพระองค์ เพื่อเป็นการเจริญพระราชไมตรีกับบรรดามิตรประเทศเหล่านั้นให้มีความสัมพันธ์แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และเพื่อนำความปรารถนาดีของประชาชนชาวไทยไปมอบให้กับประชาชนในประเทศต่างๆ จวบจนแถลงการณ์สำนักพระราชวัง เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๒ นาที ว่าพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร สมัยมหาธีรราช บรมนาถบพิตร เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชสมบัติได้ ๗๐ ปี ยิ่งความโศกเศร้าเสียใจแก่พสกนิกรชาวไทยทั้งหลาย

ปวงข้าพระพุทธเจ้า ผู้อยู่ใต้ร่มพระบรมโพธิสมภาร ในรัชสมัยแห่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ตระหนักในจริยวัตร อันพร้อมด้วยทศพิธราชธรรม และพระราชกรณียกิจนานัปการ ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้ทรงปฏิบัติอันนับเป็นแบบอย่าง ข้าพระพุทธเจ้า จักได้น้อมนำพระราชจริยวัตรและพระราชดำรัสมาเป็นแบบอย่างในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน เพื่อยังประโยชน์แก่ประเทศชาติไทยสืบไป ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า “ต่างคนต่างมีหน้าที่ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ทำเฉพาะหน้าที่นั้น เพราะว่าถ้าคนใดทำหน้าที่เฉพาะของตัว โดยไม่มองไม่แลคนอื่น งานก็ดำเนินไปไม่ได้ เพราะเหตุว่างานทุกอย่างจะต้องพาดพิงกัน จะต้องเกี่ยวโยงกัน ฉะนั้นแต่ละคน จะต้องมีความรู้ถึงงานของผู้อื่นแล้วช่วยกันทำ” พระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานแก่ คณะบุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๓

พบกันใหม่ฉบับหน้า
บ.ก.

“บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏในวารสารที่ดิน
เป็นวรรณกรรมของผู้เขียนโดยเฉพาะ
กรมที่ดินและบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย”

CONTENT สารบัญ ปีที่ ๖๒ ฉบับที่ ๖ เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม ๒๕๕๙

- ๓ ประกาศสำนักพระราชวัง เรื่อง พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต
- ๑๙ ได้ร่วมพระบารมี

เรื่องน่ารู้...

- ๓๓/๕๐ การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง “การดำเนินคดีแบบกลุ่ม” กลไกใหม่ในการเรียกร้องค่าเสียหาย

ข้อคิด...

- ๕๓ เมื่อมีโอกาสและมืงานทำ ควรเต็มใจทำ

หลักกฎหมายจากคดีปกครอง...

- ๕๔ เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง

คำคม...

- ๖๓ หนึ่งคนรักดี

หนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้อง...

- ๖๔ กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน
- ๖๘ ส่วนที่ ๒๒ ที่ มท ๐๕๑๕.๑/๒๒๕๐๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

- ๓/๔ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๕๑๕.๓/๒๒๖๓๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง แบบพิมพ์สำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทกรรมสิทธิ์รวมที่ใช้สำหรับที่ดินที่เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง

- ๓/๓ คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒๖๓๑/๒๕๕๙ เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน

ลานกวี...

- ๓/๘ ๖ ครองใจ ไทยนิรันดร์

เปิดโลกทัศน์ไร้พรมแดน...

- ๓/๙ รางวัลระดับโลกของพ่อหลวง กษัตริย์ผู้เป็นดังดวงใจของชาวไทยทั้งประเทศ

- ๘๓ ๑๐ มหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทยที่ได้รับพระราชทานชื่อจาก “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช”

ความรู้คู่สุขภาพ...

- ๘๘ สมุนไพรใกล้บ้าน

ได้รู้ธรรมะ...

- ๙๒ ไม่ควรสร้างความสุขให้ตนเอง... ด้วยการก่อความทุกข์ให้แก่คนอื่น

ภาพเล่าเรื่อง...

- ๙๓ ภาพผู้บริหารกรมที่ดิน

ประกาศ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
สวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการ
ประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตามที่
สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการ
ประชวรหาคลายไม่ ได้ทุदनั้กลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดี ที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗
เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๒ นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ
สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชสมบัติได้ ๗๐ ปี

ปวงข้าพระพุทธเจ้า
ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม
รำลึกในพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้

ข้าพระพุทธเจ้า คณะทำงานกองบรรณาธิการวารสารที่ดิน

ประมวลภาพ – เหตุการณ์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สวรรคต

วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ สำนักพระราชวังออกประกาศ เรื่องพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร สวรรคต หลังจากเสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการประชวร ณ โรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ตามที่สำนักพระราชวังแถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการประชวรหาคลายไม่ ได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ น. เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชย์สมบัติได้ ๗๐ ปี ถือเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของประชาชนชาวไทย

พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้า คสช.

หลังจากสำนักพระราชวังประกาศอย่างเป็นทางการ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ออกแถลงการณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สวรรคตแล้ว รัฐบาลมีภารกิจสำคัญที่ต้องดำเนินการต่อไป ๒ ประการ คือ การดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามกฎหมายที่ตราว่าด้วยการสืบราชสันตติวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๗ ตลอดจนตามพระราชประเพณีในส่วนของการสืบราชสันตติวงศ์ ซึ่งสอดคล้องกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้ดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจะแจ้งไปยังสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมสถาปนาพระราชทายาทตามกฎหมายที่ตราไว้แล้วเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ รัฐบาลขอเชิญชวนให้พี่น้องประชาชนคนไทยทุกท่านแต่งกายถวายความอาลัยเป็นเวลา ๑ ปี สถานที่ราชการลดธงครึ่งเสาเป็นเวลา ๓๐ วัน และทุกภาคส่วน ควรพิจารณางดการจัดงานรื่นเริงต่างๆ เป็นเวลา ๓๐ วัน

ช่วงเช้าของวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ สำนักพระราชวังเปิดให้พสกนิกรชาวไทยถวายน้ำสรง พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤบดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร เบื้องหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ ซึ่งประดิษฐาน ณ ศาลาสหทัยสมาคม ในพระบรมมหาราชวัง ตั้งแต่ ๘.๓๐ – ๑๔.๐๐ น. โดยผู้ที่จะเข้ามาในพระบรมมหาราชวังต้องแต่งกายสุภาพ ผู้ชายใส่กางเกงขาวสีหรือสีดำเท่านั้น ห้ามสวมเสื้อแขนกุดและรองเท้าแตะ ส่วนผู้หญิง ห้ามสวมเสื้อแขนกุด กางเกง กระโปรงสั้น และรองเท้าแตะ รวมทั้งห้ามถ่ายรูปในบริเวณพระราชพิธี

ส่วนที่หน้าโรงพยาบาลศิริราช ช่วงเช้ามีประชาชนทยอยเดินทางมาจับจองที่นั่ง บริเวณข้างทาง เพื่อรอรับเสด็จสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เนื่องจากจะมีการอัญเชิญพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ ออกจากโรงพยาบาลศิริราชสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

๑๓.๐๐ น. เจ้าหน้าที่ตำรวจและทหารเริ่มเคลียร์เส้นทางการจราจรและรักษาความปลอดภัย

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์
เสด็จพระราชดำเนินอัญเชิญพระบรมศพสู่พระบรมมหาราชวัง

๑๕.๓๘ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์
เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์พระที่นั่ง จากพระที่นั่งอัมพรสถานพระราชวังดุสิต ไปยังอาคารเฉลิมพระเกียรติ
ชั้น ๑๖ โรงพยาบาลศิริราช โดยมีพลกนิกรชาวไทยนับแสนคนรอรับเสด็จ ตลอดเส้นทางการอัญเชิญ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศออกจากโรงพยาบาลศิริราช ทางประตู ๘ เสด็จพระราชดำเนิน
ผ่านถนนอรุณอมรินทร์ เลี้ยวขวาขึ้นสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้าฯ ตรงไปเข้าถนนหน้าพระลาน เข้าประตูพิเศษ
ไชยศรีสู่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง

๑๖.๓๕ น. ขบวนรถอัญเชิญพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ ซึ่งเป็นรถตู้สีบรอนซ์แถบฟ้า เลขทะเบียน ๑ ด ๐๙๒๙ เปิดไฟสัญญาณฉุกเฉินบนหลังคา เคลื่อนออกจากอาคารเฉลิมพระเกียรติ ออกจากโรงพยาบาลศิริราชที่ประตู ๔ สู่ถนนวังหลัง พร้อมกันนั้น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินโดยรถยนต์

๑๖.๕๕ น. พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ เคลื่อนมาถึงพระบรมมหาราชวัง และเข้าทางประตูวิเศษไชยศรี ประชาชนที่เฝ้ารอบบริเวณนั้นล้วนอยู่ในห้วงอารมณ์โศกเศร้า ร่ำไห้ เมื่อได้ยินเสียงสัญญาณอันบอกว่ารถอัญเชิญพระบรมศพใกล้เข้ามา และยิ่งกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่เมื่อเห็นรถอัญเชิญพระบรมศพเคลื่อนผ่าน

๑๗.๐๐ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์ ในการพระราชพิธีถวายสรงน้ำพระบรมศพ ณ พระที่นั่งพیمانรตยา ก่อนจะเป็นพระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

๑๙.๓๕ น. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินกลับ

สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ ทรงส่งสาส์นแสดงความอาลัย
ที่มาภาพ : CHATHAM HOUSE [CC BY ๒.๐ ([HTTP://CREATIVECOMMONS.ORG/LICENSES/BY/๒.๐](http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/))], VIA WIKIMEDIA

ขณะที่สมเด็จพระราชินีนาถเอลิซาเบธที่ ๒ แห่งสหราชอาณาจักร ทรงส่งสาส์นแสดงความอาลัย เป็นการส่วนพระองค์ถึงสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร

สมเด็จพระราชาธิบดีจิกมี เคเซอร์ นัมเกล วังชุก แห่งภูฏาน ทรงโพสต์ข้อความอาลัยผ่านเฟซบุ๊กว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ถือเป็นผู้เป็นที่หาที่เปรียบมิได้และจะคงอยู่ในดวงใจของประชาชนคนไทยทุกคน พระราชกรณียกิจที่ทรงกระทำอย่างไม่ย่อท้อ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนของพระองค์ จะถูกจดจำด้วยเกียรติและความเคารพอย่างสูงสุด”

นอกจากนี้ ยังมีผู้นำจากหลายประเทศทั่วโลกร่วมถวายความอาลัย ไม่ว่าจะเป็นนายบารัก โอบามา ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกา, นายวลาดีมีร์ ปูติน ประธานาธิบดีของรัสเซีย, นายชินโซ อะเบะ นายกรัฐมนตรีของญี่ปุ่น, นายนเรนทระ โมที นายกรัฐมนตรีของอินเดีย, นายฟรอนซ์ว ออล็องด์ ประธานาธิบดีของฝรั่งเศส, สมเด็จพระราชาธิบดีวิลเลิม – อเล็กซานเดอร์ แห่งเนเธอร์แลนด์, นางอังเกลา แมร์เคิล นายกรัฐมนตรีของเยอรมนี, นายสเตฟาน เลิฟเวน นายกรัฐมนตรีของสวีเดน, นายแมลคัม เทิร์นบูลล์ นายกรัฐมนตรีของออสเตรเลีย, นายจอห์น คีย์ ประธานาธิบดีของนิวซีแลนด์, นายนาจิบ ราซัค นายกรัฐมนตรีของมาเลเซีย, นายโจโก วีโดโด ประธานาธิบดีของอินโดนีเซีย และนายโทนี ดัน เค็ง ยัม ประธานาธิบดีของสิงคโปร์ เป็นต้น

จัตุรัสมิพลอดุลยเดช

ส่วนพสกนิกรชาวไทยในต่างแดนหลายประเทศ จัดพิธีถวายความอาลัย เพื่อน้อมรำลึกถึง พระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในพระบรมโกศ เริ่มจากที่หน้าโรงพยาบาล เมาด์ออบีร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ พระราชสมภพที่นี้เมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ มีพสกนิกรชาวไทยในบอสตันถวายดอกไม้แสดงความอาลัย ณ จัตุรัสมิพลอดุลยเดช (King Bhumibol Adulyadej of Thailand Square)

ที่มาภาพ : บอย ช่างภาพ Be Variety (นักเรียนไทยในบอสตัน)

เดิมที่จัตุรัสแห่งนี้เป็นป่าไม้เล็กๆ ซึ่งสังเกตได้ยาก และบางคนไม่รู้ว่ามีความสำคัญอย่างไร ชาวไทย ที่อาศัยอยู่ในบอสตันและเคมบริดจ์จึงได้จัดตั้งมูลนิธิ “King of Thailand Birthplace Foundation” และได้รวบรวมเงินทุนเพื่อปรับปรุงจัตุรัสให้กว้างขวาง สวยงามสมพระเกียรติ

โรงพยาบาลเมตต์ออบเบิร์น เมืองเคมบริดจ์ รัฐแมสซาชูเซตส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา

ที่มาภาพ : ธัญญ์ อ่อนวิมล

หลังจากทราบข่าวการเสด็จสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ โรงพยาบาลเมตต์ออบเบิร์น ที่เมืองบอสตัน สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสถานที่ประสูติของพระองค์ ได้นำพระบรมฉายาลักษณ์จากชั้น ๕ ที่ประสูติ ลงมาข้างล่างเพื่อให้ชาวไทยและชาวอเมริกาถวายความอาลัย ซึ่งทางโรงพยาบาลได้ลดธงชาติสหรัฐฯ ลงมาครึ่งเสาด้วย

บรรยายภาศการถวายนความาลัย ณ ชิดีฮอล เมืองซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐอเมริกา

บรรยายภาศการถวายนความาลัย ณ สถานเอกอัครราชทูตไทย ประจำกรุงปักกิ่ง
ที่มาภาพ : เฟซบุ๊ก Bank Treerada (นักเรียนไทยในปักกิ่ง)

บรรยายภาศการถวายนความาลัย ณ วัดพุทธรังษี ประเทศออสเตรเลีย
ที่มาภาพ : มาริสา คชเลิศ

อธิบดีกรมที่ดินเป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรม
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศร รมหาธิปัตย์ จักรีนฤพดินทร์ สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

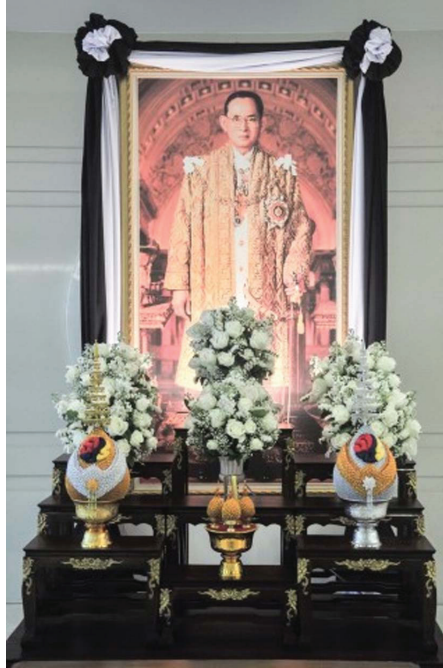
นายประทีป กীরติเรขา อธิบดีกรมที่ดิน
เป็นประธานในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
มหิตลธิเบศร รมหาธิปัตย์ จักรีนฤพดินทร์ สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร
เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๕๒ น.
ณ วัดบวรขวัญ พระอารามหลวง ตำบลบางกระสอ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

รองอธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะผู้บริหารกรมที่ดิน
ร่วมพิธีสงฆ์พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

นายมานัส ฉิวสวัสดิ์ และ นายทรงวุฒิ สายแก้ว รองอธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะผู้บริหารกรมที่ดิน
ร่วมพิธีสงฆ์พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ณ วัดบวรวิญญ์ พระอารามหลวง ตำบลบางกระสอ อำเภอเมืองนนทบุรี จังหวัดนนทบุรี
วันศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะข้าราชการกรมที่ดิน
ร่วมลงนามแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

นายประทีป กิริติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะข้าราชการกรมที่ดิน
ร่วมลงนามแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ต่อหน้าพระบรมฉายาลักษณ์ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อประชาชนชาวไทยตลอดมา
ณ บริเวณชั้น ๒ กรมที่ดิน วันศุกร์ที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙

อธิบดีกรมที่ดิน พร้อมคณะผู้บริหารกรมที่ดิน
บำเพ็ญกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

นายประทีป กิรติเรชา อธิบดีกรมที่ดิน และคณะผู้บริหาร พร้อมข้าราชการกรมที่ดิน
บำเพ็ญกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ณ วัดवासุมภณีจักร เมืองทองธานี ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๙

พสกนิกรร่วมถวายน้ำสรงพระบรมศพ “ในหลวง” ในพระบรมโกศ ณ ศาลาสหทัยสมาคม

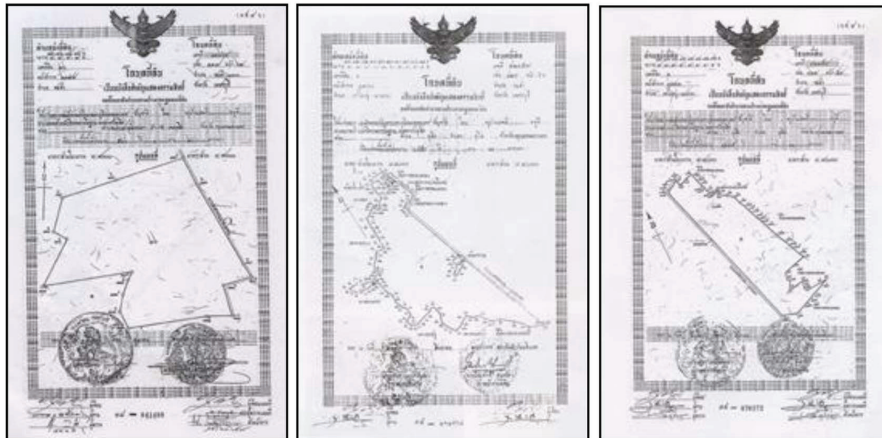

ข้อมูล : <http://thaipublica.org/๒๐๑๖/๑๐/king-bhumibol-adulyadej-๑๕-๑๐-๒๕๕๙/>
 : <http://news.sanook.com/๒๐๑๖๑๒๖/>
 : <http://nam.dol.go.th/Pages/internet.aspx>

ใต้ร่มพระบารมี

โฉนดที่ดินในพระปรมาภิไธยของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๑. โครงการหุบกะพง

๑. ความเป็นมา

เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๗ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้เสด็จพระราชดำเนิน เยี่ยมเยียนราษฎรในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในวโรกาสนั้นได้ทรงพบกับเกษตรกร ชาวสวนผัก ชะอำ จำนวน ๘๓ ครอบครัว ทรงทราบถึงความเดือดร้อนด้วยว่าเกษตรกรเหล่านี้ไม่มีที่ดินทำกิน เป็นของตนเอง พระองค์ท่านจึงทรงโปรดรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์และโปรดให้ ฯพณฯ ม.ล. เดช สนิทวงศ์ ประธานสภาพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ และองคมนตรีในสมัยนั้น เป็นผู้จัดหาที่ดินให้เกษตรกรดังกล่าว ในระหว่างนั้นรัฐบาลอิสราเอลได้ทราบถึงพระราชประสงค์ที่จะช่วยเหลือเกษตรกรผู้ทุกข์ยาก จึงขอเข้าร่วม โครงการและเสนอให้ความช่วยเหลือในรูปของผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาพื้นที่ชนบทสาขาต่างๆ ซึ่งต่อมา คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ โดยจัดทำสัญญาร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลอิสราเอลขึ้น กำหนด ระยะเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๙ และสิ้นสุดสัญญาเมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๑๔ คณะรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ กระทรวงเกษตร และหน่วยงานอื่น อาทิเช่น สภาพัฒนา เศรษฐกิจแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ ภายใต้ชื่อโครงการว่า “โครงการไทย - อิสราเอลเพื่อพัฒนา ชนบทหุบกะพง”

ด้วยความเห็นชอบของทุกฝ่ายได้เลือกที่ดินบริเวณบ้านหุบกะพง ตำบลเขาใหญ่ อำเภอลำทับ จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ดำเนินการ มีเหตุผลที่ว่าเดิมที่ดินบริเวณนี้เป็นป่าคุ้มครองของกรมป่าไม้มีเกษตรกร เข้าไปจับจองอยู่บ้าง แต่การทำกินไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร เนื่องจากสภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินเลว ขาดแคลนน้ำ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริให้กันพื้นที่ประมาณ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ออกจากป่าคุ้มครอง และภายหลังทรงจับจองที่ดินดังกล่าวเยี่ยงสามัญชน โดยปฏิบัติตามระเบียบขั้นตอน ของกรมป่าไม้ และกรมที่ดินทุกประการ

ปี พ.ศ.๒๕๐๙ คณะทำงานได้ร่วมมือกันศึกษาข้อมูล อาทิเช่น การจัดทำแผนที่ทางอากาศ จัดทำแผนที่ดินสำรวจแหล่งเก็บกักน้ำธรรมชาติ น้ำใต้ดิน ได้มีการขุดเจาะพบน้ำบาดาลแต่ปริมาณน้อย ไม่เพียงพอต่อการอุปโภคบริโภค และพบว่าดินส่วนใหญ่เป็นดินเลว ประมาณ ๖,๕๐๐ ไร่ ส่วนที่เหลือเป็น ดินเลวปนดีที่พอจะทำการเกษตรได้บ้าง จึงได้ขอพระราชทานที่ดิน จำนวน ๕๐๐ ไร่ จัดตั้งเป็นศูนย์สาธิต และทดลองการเกษตรของโครงการ

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑) เพื่อเป็นโครงการทดลอง (Pilot Project) ในการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่สูงกว่าระดับน้ำทะเล ดินขาดความอุดมสมบูรณ์โดยใช้เทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่

๒) เพื่อจัดตั้งศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตร เก็บข้อมูลการเกษตรทั้งด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ การทดลองการจัดระบบชลประทาน ศึกษาต้นทุน ความเหมาะสมเพื่อการขยายผล

๓) เพื่อจัดสรรที่ดินและพัฒนาที่ดิน ให้เกษตรกรยากไร้เช่าอยู่อาศัย ประกอบอาชีพการเกษตรโดยไม่ให้กรรมสิทธิ์

๔) จัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ให้เป็นสถาบันหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร

๕) เป็นศูนย์กลางของข้อมูลในการพัฒนาชนบทด้านการเกษตรและสหกรณ์

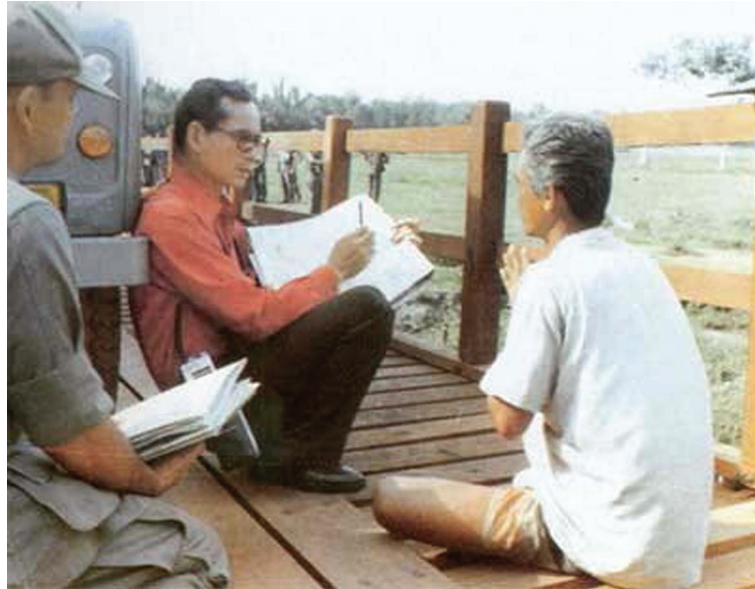
ภาพพระราชกรณียกิจของพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช กับโครงการหุบกะพง

ข้อมูล : ศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหุบกะพง

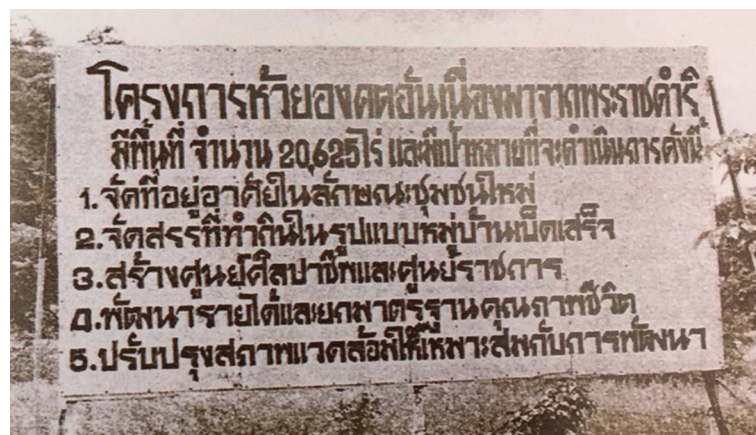
เข้าถึงได้จาก : <http://webhost.cpd.go.th/hubkapong/racha.html>

● โครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหนองปรือ จังหวัดกาญจนบุรี

๑. ความเป็นมา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งว่า โครงการพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนในบริเวณพื้นที่ หมู่ที่ ๒, ๓, ๔ ตำบลสมเด็จเจริญ กิ่งอำเภอหนองปรือ อำเภอปอพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งพระราชทานรังสี (จันทร์ คเวสโก) เป็นผู้อำนวยการนำการพัฒนาอยู่นี้ จะก่อประโยชน์แก่ประชาชนเป็นอย่างมาก จึงทรงให้มูลนิธิชัยพัฒนาประสานการดำเนินการและให้การสนับสนุน และได้ทรงพระราชทานพระราชดำริให้ดำเนินการจัดหาที่ดินจำนวนหนึ่ง เพื่อนำมาวางแผนและจัดทำโครงการพัฒนา โดยพระราชทานชื่อโครงการว่า “โครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” และยังได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ และเงินจากมูลนิธิชัยพัฒนาเข้าร่วมสนับสนุนโครงการนี้ และในการดำเนินการครั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาแต่งตั้งคณะกรรมการโครงการห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการวางแผนปฏิบัติงาน ควบคุม ดูแล และรับผิดชอบการปฏิบัติงานในพื้นที่ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) พัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่
- ๒) พัฒนาประชาชนในพื้นที่โครงการให้มีคุณภาพ ทั้งร่างกายและสติปัญญา แนวความคิด และจิตใจ
- ๓) พัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อไปสู่เป้าหมายการจัดหมู่บ้านแบบเบ็ดเสร็จและการประกอบอาชีพรูปแบบนิคมเกษตรกรรม ภายใต้ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่สมบูรณ์

- กรมที่ดินได้ดำเนินการบุกเบิกปรับสภาพพื้นที่ (๑๑,๓๗๗ ไร่)
- จัดที่อยู่อาศัยให้ประชาชนในโครงการ (๑,๑๔๗ ราย)
- จัดที่ดินเกษตรกรรมเพื่อให้ประชาชนทำกิน (๑,๓๙๖ ราย)
- สร้างถนนสายหลักและสายซอย (๑๐๕ กิโลเมตร)
- ขุดสระน้ำในแปลงเกษตรกรรม (๑,๐๐๐ สระ)

บุกเบิกปรับสภาพพื้นที่

สร้างถนนสายเมน และ ถนนสายซอย

วางผังและรังวัดแบ่งแปลงเกษตรกรรม

จัดสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

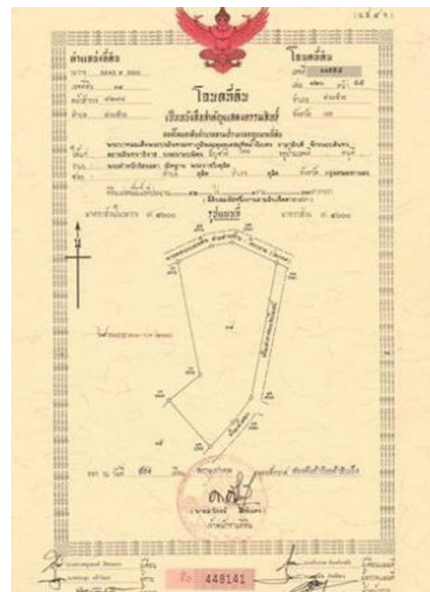
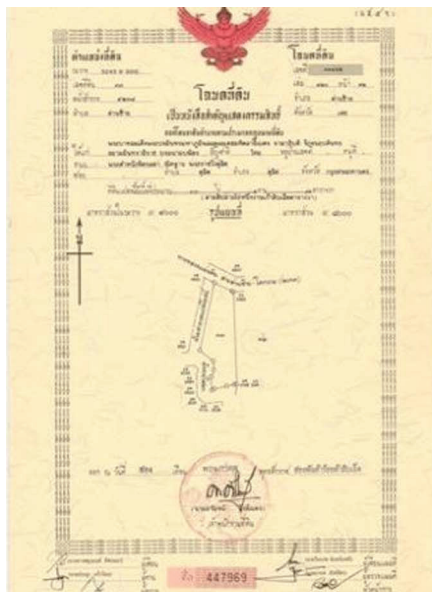
ข้อมูล : หนังสือการจัดที่ดิน ภารกิจหนึ่งของกรมที่ดิน เพื่อประชาชน : ดำเนินการโดย หน่วยจัดที่ดิน
ส่วนจัดที่ดินเพื่อประชาชน สำนักจัดการที่ดินของรัฐ กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

● โครงการพระราชดำริ ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ

๑. ความเป็นมา

โครงการพระราชดำริ ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อ.ด่านซ้าย จ.เลย ที่บ้านเดิ่น เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชก่อตั้งขึ้น บนที่ดินที่ทรงซื้อไว้จำนวน ๑๕๑ ไร่ ด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ณ บริเวณบ้านเดิ่น ต.ด่านซ้าย จ.เลย เมื่อครั้งเสด็จเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ตำบลกกสะทอน อ.ด่านซ้าย เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๖ ซึ่งมีพระนามเต็มของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ปรากฏในใบโฉนดที่ดินอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยกรมที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินให้โครงการในพระปรมาภิไธย รวม ๔ ฉบับ ดังนี้

๑. โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๑๒ เล่มที่ ๑๒๐ หน้า ๑๒ เนื้อที่ ๓๓ ไร่ ๑ งาน ๙๑ ตารางวา
 ๒. โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๑๓ เล่มที่ ๑๒๐ หน้า ๑๓ เนื้อที่ ๓๓ ไร่ ๑ งาน ๔๑ ตารางวา
 ๓. โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๑๔ เล่มที่ ๑๒๐ หน้า ๑๔ เนื้อที่ ๔๒ ไร่ ๓ งาน ๑๔ ตารางวา
 ๔. โฉนดที่ดิน เลขที่ ๑๑๙๙๕ เล่มที่ ๑๒๐ หน้า ๙๕ เนื้อที่ ๔๒ ไร่ ๑ งาน ๓๗ ตารางวา
- รวมพื้นที่ ๑๕๑ ไร่ ๓ งาน ๘๗ ตารางวา

(ตัวอย่างโฉนดที่ดินที่กรมที่ดินออกโดยมีพระนามเต็มของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช)

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงเห็นว่า บริเวณข้างเคียง เป็นที่ดินสาธารณะสำหรับเลี้ยงสัตว์ที่อำเภอด่านซ้ายสงวนไว้ จำนวนประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ จึงทรงมี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้กรมปศุสัตว์เข้าไปดำเนินการสำรวจพื้นที่ เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์สาธิต ด้านปศุสัตว์ และพระราชทานเปลี่ยนชื่อโครงการเป็น “โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย” และภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ ตามพระราชดำริ อำเภอ ด่านซ้าย

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๑) เพื่อสนองพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้เป็นศูนย์พัฒนาปศุสัตว์สำหรับส่งเสริมอาชีพและเพิ่มพูนรายได้แก่เกษตรกร ด้านการเลี้ยงปศุสัตว์
- ๒) เพื่อผลิตพันธุ์สัตว์ที่จำเป็น และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และขยายพันธุ์สัตว์ ไปยังโครงการอื่นเนื่องมาจากพระราชดำริที่ขาดแคลน รวมทั้งให้กับราษฎรที่ยากจนในเขตพื้นที่ต่างๆ
- ๓) เพื่อเป็นสถานที่ฝึกอบรมและเผยแพร่ความรู้ด้านปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ
- ๔) เพื่อสาธิตการเลี้ยงปศุสัตว์รวมกับการทำเกษตรแบบผสมผสาน และเกษตรกรสามารถนำไปปฏิบัติใช้พัฒนาอาชีพเป็นการเลี้ยงสัตว์แบบธุรกิจ
- ๕) เพื่อสาธิตการผลิตและการใช้แปลงหญ้า ให้บริการพันธุ์พืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกรผู้สนใจ

ข้อมูล : โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เข้าถึงได้จาก : http://www.rdpb.go.th/rdpb/visit๓/๒๐-๕๐project/๕๐project_๔๓_๑.html

กรมที่ดินกับโครงการพัฒนาแก้มลิงหนองเล็งเป้อยันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ก่อนขุดลอก

หลังขุดลอก

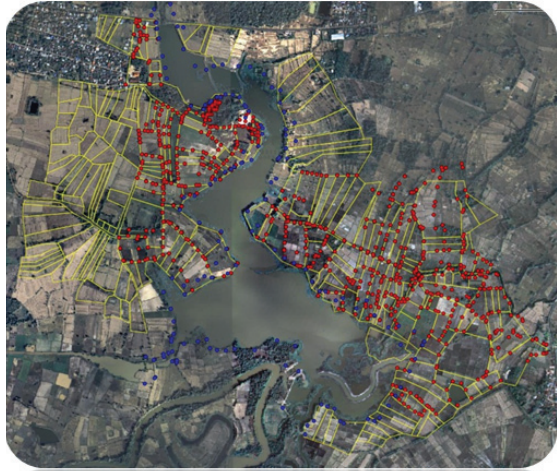
ความเป็นมา

โครงการพัฒนาแก้มลิงหนองเล็งเป้อยันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประสบความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค และการทำการเกษตร มีพื้นที่ดำเนินการในตำบลเหล่าอ้อย ตำบลสามัคคี อำเภอร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์และตำบลโพธิ์งาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ การดำเนินการโครงการจะต้องขุดลอกหนองเล็งเป้อยเพื่อนำดินจากการขุดลอกมาถมในพื้นที่ของเกษตรกรรอบพื้นที่หนองเล็งเป้อยเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากและยังเป็นการเพิ่มปริมาณการเก็บกักน้ำไว้ใช้ได้ตลอดทั้งปีเพื่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชนรอบพื้นที่หนองเล็งเป้อย และนำมาซึ่งการพัฒนาอาชีพด้านต่างๆ ให้แก่เกษตรกร เป็นการบูรณาการการแก้ไขปัญหาอย่างครบวงจรของหน่วยงานราชการ อันได้แก่ กองทัพบก กรมชลประทาน กรมพัฒนาชุมชน กรมที่ดิน เป็นต้น เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนหนองเล็งเป้อยได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำของหนองเล็งเป้อยและพัฒนาศักยภาพของพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ปัญหาอันเป็นที่มาของการมีส่วนร่วมของกรมที่ดิน

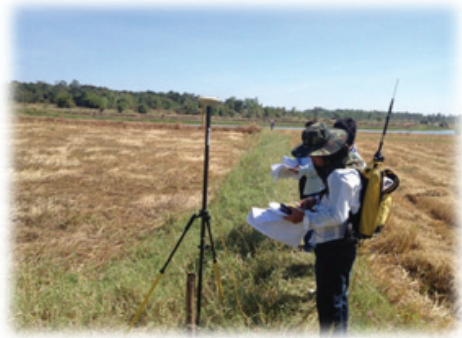
การขุดลอกหนองเล็งเปื้อนจะต้องนำดินไปถมพื้นที่ลุ่มต่ำของประชาชนรอบพื้นที่ ๒๒๔ แปลง เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากและเพื่อเป็นการพัฒนาพื้นที่ให้มีศักยภาพสูงสุด จึงจะทำแนวเขตที่ดินของประชาชนทั้ง ๒๑๕ แปลง รวมพื้นที่ประมาณ ๑,๐๗๕ ไร่ สูญหายไม่อาจชี้แนวเขตให้เห็นตามภูมิประเทศเดิมได้ ประกอบกับการขุดลอกและการถมพื้นที่ต้องจัดทำออกแบบให้ได้ระดับดินใหม่ตามแบบที่กำหนด เพื่อให้การไหลหรือทางไหลของน้ำเป็นไปตามแบบแผน แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวยังไม่ทราบระดับความสูงต่ำเดิมก่อนขุดลอก การดำเนินการให้เป็นไปตามแบบแผนที่วางไว้ ไม่อาจดำเนินการได้ในทันที กรมที่ดินจึงได้มอบหมายให้ดำเนินการสำรวจจริงวัดให้ได้ข้อมูลค่าระดับ และค่าพิกัดเพื่อการรักษาตำแหน่งและขอบเขตแปลงที่ดินของประชาชนทุกแปลง

ส่วนร่วมของกรมที่ดิน

การดำเนินการเพื่อขุดลอกหนองเล็งเปื้อนในโครงการฯ เพื่อถมพื้นที่ของราษฎรที่มีลักษณะเป็นที่ลุ่มน้ำท่วมถึง ซึ่งจะทำให้ไม่สามารถมองเห็นแนวเขตที่ดินเดิมของประชาชน จึงจำเป็นต้องมีการรังวัดให้ได้ค่าพิกัดแปลงที่ดินของราษฎรก่อนการดำเนินการ และต้องจัดหาภาพถ่ายทางอากาศที่มีลักษณะเป็นปัจจุบันที่สุดในการใช้เป็นหลักฐานประกอบตำแหน่งแปลงที่ดินเดิม การปฏิบัติงานรังวัดและถ่ายภาพทางอากาศดังกล่าว จำเป็นต้องใช้เทคนิคและเทคโนโลยีและเครื่องมือที่ทันสมัย ผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์ (นายสุวิทย์ สว่างกฎ) จึงขอรับการสนับสนุนการดำเนินการจากกรมที่ดิน โดยมอบหมายให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ในขณะนั้น (นายณรงค์ สืบตระกูล) เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการ

เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดกาฬสินธุ์ (นายณรงค์ สืบตระกูล) ได้นำเรื่องเพื่อนำเรียนปรึกษาต่ออธิบดีกรมที่ดิน (นายพินิจ หาญพาณิชย์) และที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ (นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร) เพื่อพิจารณาให้การสนับสนุน ในกรณีที่กรมที่ดินได้มอบหมายให้กองเทคโนโลยีทำแผนที่ ดำเนินการสนับสนุนโครงการสำรวจและรักษาตำแหน่งที่ดิน บริเวณหนองเล็งเปื้อน ของจังหวัดกาฬสินธุ์โดยใช้เครื่องรับ สัญญาณดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GPS) และการทำแผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV, Unmanned Aerial Vehicle) โดยใช้งบประมาณของจังหวัดกาฬสินธุ์

การปฏิบัติงานภาคสนาม

กรมที่ดิน ได้ส่งเจ้าหน้าที่ของกองเทคโนโลยีทำแผนที่ เข้าดำเนินการสำรวจและรักษาตำแหน่งที่ดิน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ รวมระยะเวลา ๙ วัน และได้ประสานอดีตที่ปรึกษาด้านวิศวกรรมสำรวจ กรมที่ดิน (นายไพโรจน์ เผือกวิไล) เพื่อขอความอนุเคราะห์เทคโนโลยีด้านการบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับแบบเครื่องบินเล็ก (UAV, Unmanned Aerial Vehicle) จากบริษัท ทีซีซี เทคโนโลยี จำกัด ซึ่งเป็นผู้มีความชำนาญในเทคโนโลยีดังกล่าว โดยบริษัท ทีซีซี เทคโนโลยี จำกัด ได้ให้ความอนุเคราะห์ส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับแบบเครื่องบินเล็ก ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๖ รวมระยะเวลา ๓ วัน พร้อมทั้งประมวลผลแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศเบื้องต้น และส่งข้อมูลมายังเจ้าหน้าที่ด้านการทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศของกรมที่ดิน เพื่อดำเนินการประมวลผลแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ สำหรับจัดทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศที่มีความละเอียดสูงในการรังวัดกำหนดตำแหน่งที่ดินในโครงการดังกล่าว

ภารกิจการทำแผนที่ด้วย UAV

การทำแผนที่ด้วยการบินถ่ายภาพทางอากาศด้วยอากาศยานไร้คนขับ (UAV, Unmanned Aerial Vehicle) ทำให้ได้แผนที่ที่มีความละเอียดสูงสามารถบอกตำแหน่งบนพื้นดินได้ชัดเจนมากกว่าการทำแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วย DMC (Digital Modular Camera) ในปัจจุบันและเมื่อนำมาประกอบกับการรังวัดด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GPS) ทำให้ได้ความแม่นยำของตำแหน่งสูง นำไปสู่การรักษาตำแหน่งที่ดินเดิมของประชาชนเจ้าของที่ดินอันเป็นการรักษาสិทธิการถือครองของประชาชน อีกทั้งยังได้ค่าระดับจากการบินถ่ายภาพที่มีความละเอียดสูงสำหรับใช้คำนวณความสูงต่ำของดินเดิมได้ นำไปสู่การขุดลอกและถมดินได้ถูกต้องตามแบบที่กำหนดไว้

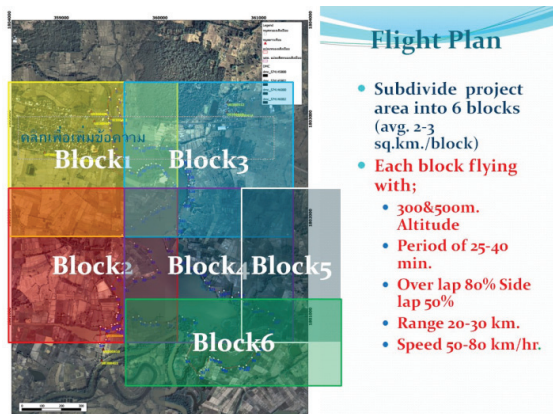
DMC 1 : 250

UAV 1 : 250

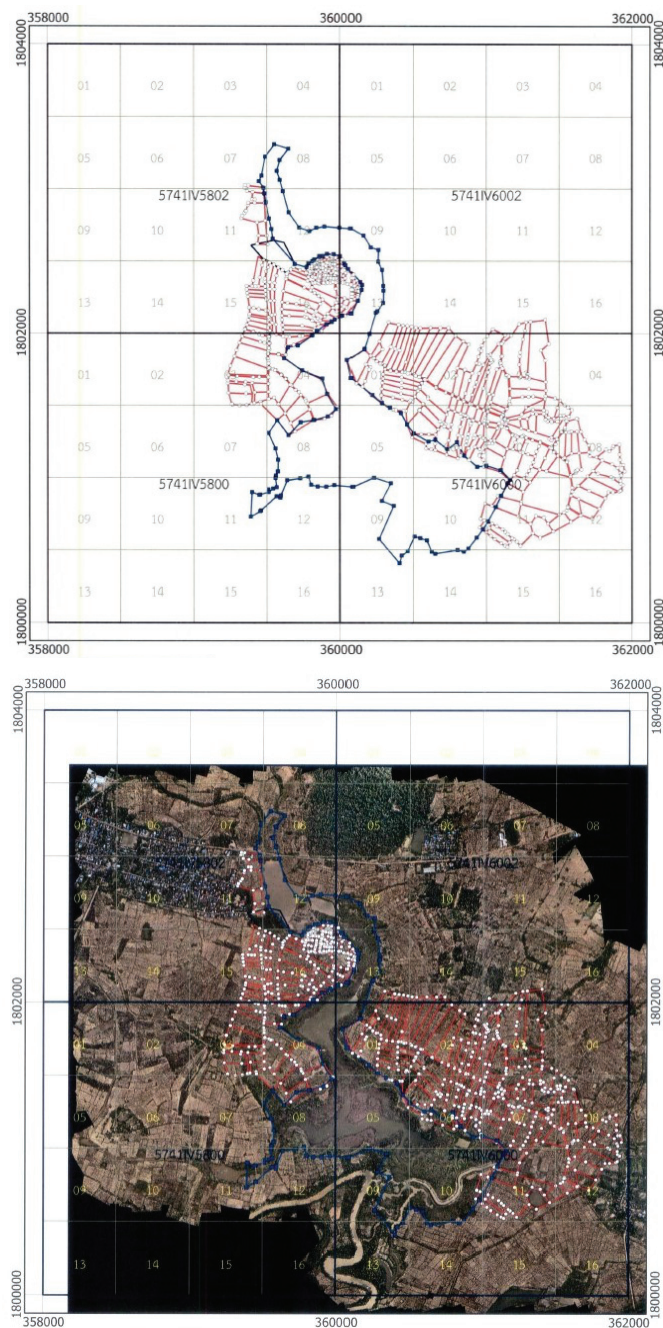
แผนการบินในโครงการ

ภารกิจการรังวัดแปลงที่ดินด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GPS)

เพื่อเป็นการรักษาตำแหน่งแปลงที่ดินของประชาชนในพื้นที่ ได้ทำการรังวัดแปลงที่ดินของประชาชนด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GPS) ที่มีความละเอียดสูง เนื่องจากการขุดลอกหนองเลิงเปือยเพื่อนำดินไปถมในพื้นที่ต่ำ พื้นที่ครอบครองของประชาชนทั้งบริเวณจะไม่สามารถมองเห็นแนวเขตแปลงที่ดินเดิมของตนเองได้ จึงต้องนำค่าพิกัดของตำแหน่งแนวเขตที่ดินเดิมที่ได้รังวัดไว้ก่อนการขุดลอกหนองเลิงเปือย นำกลับมาหาตำแหน่งแนวเขตที่ดินเดิมให้กับประชาชนในพื้นที่ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ

ผลประโยชน์ที่ได้รับ

๑. สามารถแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับอุปโภคและทำการเกษตรของราษฎรในพื้นที่โครงการได้ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

๒. ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการขุดลอกหนองเลิงเปือยสามารถเข้าครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินของตนได้ถูกต้องตามตำแหน่งเดิมทุกครัวเรือน

๓. ราษฎรในพื้นที่โครงการสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินของตนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

๔. ข้อมูลจากการสำรวจรังวัดพื้นที่ด้วยเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GPS) และแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศด้วย UAV สามารถใช้ประกอบการให้บริการประชาชนด้านการรังวัดที่ดินให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

จัดทำโดย
กองเทคโนโลยีทำแผนที่ กรมที่ดิน
๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ประชาชนรวมพลังเพื่อแสดงความอาลัย
แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ร่วมร้องเพลง “สรรเสริญพระบารมี” ณ ท้องสนามหลวง

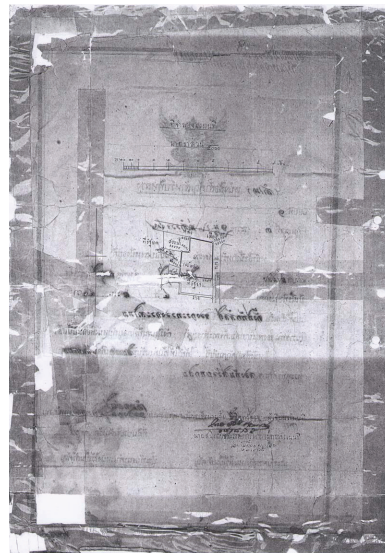
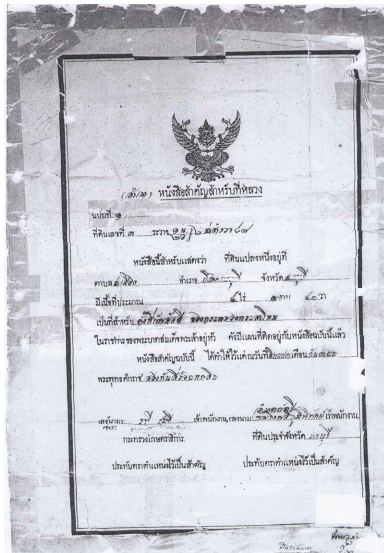
ข้อมูลภาพจาก : มติชน เข้าถึงได้จาก <http://www.matichon.co.th/news/332005>

การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง*

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น มีการดำเนินการมาช้านานแล้วตั้งแต่ก่อนประมวลกฎหมายที่ดินจะบังคับใช้เสียอีก ดังจะเห็นได้ว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับแรกนั้น ออกให้เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๔๖๐ เป็นที่ตั้งที่ปักหลักดี ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี ซึ่งขณะนั้น กรมที่ดิน ยังขึ้นอยู่กับกระทรวงเกษตรกรรม ต่อมาได้มีประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๓๔

(พ.ศ. ๒๕๑๕) แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินในมาตรา ๔ ตรีซึ่งบัญญัติว่า “อธิบดีกรมที่ดินอาจจัดให้มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเพื่อแสดงไว้เป็นหลักฐาน.....” จึงมีคำถามว่าแล้วหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกมาก่อนประมวลกฎหมายที่ดิน บังคับใช้จะใช้เป็นหลักฐานแสดงเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้หรือไม่ ในประเด็นดังกล่าวคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายกรมที่ดินได้เคยพิจารณาและมีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๓๕ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๓๕ ว่าหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ออกก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับถือเป็นหนังสือแสดงเขตที่ดินยอมเป็นหลักฐานของทางราชการ ซึ่งเทียบได้กับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามประมวลกฎหมายที่ดินด้วย

● ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้นั้นเป็นที่ดินประเภทใดบ้าง

ที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้จะต้องเป็นที่ดินอันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน (ที่สาธารณประโยชน์) และที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับ

*นายชัชวาล สมจิตต์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดการที่ดินของรัฐ

เพื่อใช้ประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ (ที่ราชพัสดุ) เท่านั้น ส่วนที่ดินของรัฐประเภทที่รกร้างว่างเปล่า และที่ดินซึ่งเวนคืน หรือทอดทิ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ไม่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้รวมทั้งที่ดินอันเป็นสาธารณประโยชน์ประเภทพลเมืองใช้ร่วมกันที่โดยสภาพมีแนวเขตธรรมชาติอยู่แล้วเช่น ทางบก ทางน้ำ ลำกระโดง ลำรางสาธารณะ ทางระบายน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง ที่ชายตลิ่งส่วนที่ดินราชพัสดุที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้นั้น ก็จะต้องเป็นที่ซึ่งใช้ประโยชน์ในราชการของแผ่นดินโดยเฉพาะ เช่น ที่ตั้งสำนักงานราชการ เท่านั้น หากเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินธรรมดาที่กระทรวงการคลังถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองแล้ว จะต้องออกเป็นโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์แล้วแต่กรณีเคยมีปัญหาเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในพื้นที่ที่ได้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินซึ่งตามมาตรา ๒๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ ให้ที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันหากพลเมืองเล็กใช้หรือเปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันแล้ว ย่อมถูกถอนสภาพจากการเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันโดยผลพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปแล้วเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมที่จะดำเนินการ แต่ถ้าพลเมืองยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ที่ดินนั้นก็ยังคงเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่ต่อไป นายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาต่อไปแม้จะอยู่ในเขตปฏิรูปก็ตาม (คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสร็จที่ ๒๐๓/๒๕๓๕) นอกจากนี้ ยังได้มีคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ที่ ๔-๕/๒๕๕๐ เกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในเขตปฏิรูปที่ดินไว้ว่าการที่มีผู้เข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์โดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่จนเป็นเหตุให้ราษฎรรายอื่นๆ ไม่สามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่อาจถือว่าราษฎรเล็กใช้ประโยชน์ในที่ดินสาธารณประโยชน์นั้น แม้ได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในท้องที่นั้นเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ก็ไม่มีผลเป็นการถอนสภาพจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๒๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๔ การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวจึงเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

● การยื่นคำขอรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ให้ทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาทำหนังสือแจ้งความประสงค์ยื่นต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา ซึ่งที่ดินนั้นตั้งอยู่ ถ้าพื้นที่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด หรืออำเภอให้ยื่น ณ สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขาที่มีพื้นที่ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในการดำเนินการดังกล่าวเดิมนายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจดูแลรักษาที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่พุทธศักราช ๒๔๕๓ แต่ตนายอำเภอมิได้เป็นทบวงการเมือง กระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจดูแลรักษาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๑๕ (ใช้บังคับขณะนั้น) ได้มีคำสั่งที่ ๙๔๘/๒๕๑๖ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๖ มอบหมายให้นายอำเภอเป็นผู้มีอำนาจดำเนินการยื่นคำขอได้ ต่อมาได้มีพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขมาตรา ๑๒๒ ให้นายอำเภอร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นทบวงการเมืองอยู่ก่อนแล้วจึงสามารถยื่นคำขอออกเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้แต่สำหรับกระบวนการในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและการดูแลรักษาคุ้มครองป้องกันยังคงต้องร่วมกับนายอำเภอในการดำเนินการอยู่ ตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท. ๐๕๑๑.๔/ว.๓/๑๘๒ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๒

● การรังวัดเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

โดยหลักแล้วในบริเวณที่มีระวางแผนที่แล้วในการรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการรังวัดและการลงรูปแผนที่ในระวางแผนที่กรณีออกโฉนดที่ดินเฉพาะราย พ.ศ. ๒๕๒๓/ โดยอนุโลมสำหรับกรณีที่มีระวางแผนที่รูปถ่ายทางอากาศสำหรับออกโฉนดที่ดิน ให้ใช้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้โดยดำเนินการเช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดินและถ้าในที่ดินนั้นมีระวางภาพถ่ายทางอากาศให้นำรูปแปลงหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงลงในระวางภาพถ่ายทางอากาศด้วย ส่วนที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมในการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงซึ่งแตกต่างกับการรังวัดออกโฉนดที่ดินก็คือ

๑. จะต้องปักหลักเขตที่สาธารณประโยชน์ และแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณประโยชน์พร้อมเสาตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๑๓/ และที่แก้ไขเพิ่มเติมด้วย

๒. ในการรังวัดจะยึดหลักฐานทางราชการ ได้แก่ ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์หากระยะแนวเขตข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจะต้องสอบสวนบันทึกผู้นำทำการรังวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องให้ได้ข้อเท็จจริงว่าเป็นเพราะเหตุใด

๓. จะต้องสอบสวนผู้ปกครองท้องที่ผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ ผู้ที่เคยใช้ประโยชน์ ประมาณ ๓-๔ คนเพื่อทราบประวัติความเป็นมาและแนวเขตของที่ดินสาธารณประโยชน์

๔. ในการรังวัดได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานเดิมมาก ข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ไม่ทราบแนวเขตผู้นำทำการรังวัดไม่สามารถชี้แนวเขตได้ให้เสนอนายอำเภอทราบและส่งเรื่องให้สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการมอบหมายให้สภาตำบล องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือให้การดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๔๓

๕. จัดทำแบบบันทึกเพื่อการสอบสวนเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (แบบส.ธ. ๒) กรอกข้อความประวัติความเป็นมาตามผลการสอบสวนและพยานหลักฐาน

๖. ในกรณีมีการคัดค้านทำแผนที่โดยแสดงเขตด้วยเส้นประ แสดงเมื่อที่คัดค้านแต่ละรายในแผนที่กระดาษาบาง ว่า “ชื่อผู้คัดค้าน” คัดค้านโดยไม่ต้องให้ผู้คัดค้านรับรองเขต โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๔๕ (พ.ศ. ๒๕๓๓) ออกตามในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๑๓/

● การปักหลักเขตที่ดินและแผ่นป้ายชื่อที่สาธารณะประโยชน์

๑. ให้ใช้หลักเขตที่ดิน ที่มีหมายเลขหลักเขต

๒. ให้ปักหลักเขตที่สาธารณะประโยชน์ตามแบบที่กำหนดเฉพาะมุมเขตสำคัญ (ในรูปแผนที่ให้เขียนวงกลมแสดงครอบด้วยสี่เหลี่ยม)

๓. ให้ปักป้ายชื่อที่สาธารณะพร้อมเสาป้ายคอนกรีตตามแบบที่กำหนดไว้ตามระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๒) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

● การเขียนรูปแบบแผนที่ในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและการลงระวาง

การเขียนรูปแบบแผนที่ในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ส.ธ. ๑) ให้ย่อหรือขยายให้เหมาะสมกับเนื้อที่ เขียนมาตราส่วน ทิศ หากไม่สามารถเขียนลงใน ส.ธ. ๑ ได้ ให้หมายเหตุด้วยสีแดงว่า “รูปแบบที่ใบต่อ” ส่วนการเขียนข้างเคียงในรูปแบบที่ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการเขียนข้างเคียงและรับรองแนวเขตที่ดินโดยอนุโลม พร้อมทั้งนำลงระวางแผนที่และระวางภาพถ่ายทางอากาศเช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ด้วย

● การสอบสวน

ให้สอบสวนมีผู้อ่านเจ้าหน้าที่ดูแลรักษา ผู้ปกครองท้องที่ผู้สูงอายุ เจ้าของที่ดินข้างเคียง เพื่อใช้เป็นข้อมูลกรอกลงในแบบการสอบสวนเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (ส.ธ. ๒) ดังนี้

๑. ระบุตำแหน่งที่ตั้งที่ดิน (หมู่ที่ ตำบล อำเภอ จังหวัด)
๒. ประเภทที่ดิน (สำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน/ใช้เพื่อประโยชน์ในราชการแผ่นดินโดยเฉพาะ)
๓. อยู่ในความดูแลรักษาของ (กระทรวงมหาดไทย/กระทรวงการคลัง)
๔. เป็นที่ใช้สำหรับประโยชน์อย่างไร (ประชาชนใช้เลี้ยงสัตว์เป็นที่ร่วมกัน/ใช้น้ำบริโภค

ทำการเกษตร/เป็นที่ป่าช้าสาธารณะประโยชน์/เป็นศาลาประจำหมู่บ้าน/เป็นที่ตั้งโรงเรียน) โดยดูจากหลักฐานทะเบียนของที่ดินนั้นเป็นหลัก

๕. มีหลักฐานที่ดินอย่างไร (ทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์/ทะเบียนที่ราชพัสดุ/บัญชีสำรวจที่ดินสาธารณะประโยชน์)

๖. มีการคัดค้านหรือไม่ (ขณะรังวัดไม่มีผู้คัดค้าน/มีผู้คัดค้านจำนวนราย)

๗. มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า.....(ถ้ามี)

๘. ระวางข้างเคียงทั้งสี่ทิศ จดอะไร (ทิศเหนือจด.....ทิศใต้จด.....ทิศตะวันออกจด.....

ทิศตะวันตกจด.....)

๙. ลงชื่อผู้ขอ, ผู้ปกครองท้องที่, ผู้แทนนายอำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งผู้ทำการรังวัดด้วย

๑๐. ให้เจ้าของที่ดินข้างเคียงลงลายมือชื่อรับรองด้วย โดยถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการออกโฉนดที่ดิน หากข้างเคียงไม่ตรงกับหลักฐานที่ดินเดิมให้บันทึกผู้ขอว่ารังวัดใหม่จะอะไร สาเหตุที่เปลี่ยนแปลงเพราะเหตุใด

● กรณีมีผู้คัดค้านการรังวัดในวันทำการรังวัด

ในขณะทำการรังวัดปรากฏมีผู้คัดค้านการรังวัดให้ดำเนินการตามระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังนี้

๑. รังวัดทำแผนที่แสดงเขตคัดค้านเป็นเส้นประ โดยแสดงเนื้อที่คัดค้านแต่ละรายในแผนที่ดินว่าง และแผนที่กระดาษบางด้วย

๒. จัดแจ้ง “(ชื่อผู้คัดค้าน) คัดค้าน” และบันทึกถ้อยคำผู้คัดค้านถึงเหตุที่คัดค้านมีหลักฐานอย่างไร ทำประโยชน์อย่างไร แต่เมื่อใดและผู้คัดค้านไปใช้สิทธิยื่นขอคัดค้านที่สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา ในระหว่างประกาศออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงด้วย

๓. กรณีคัดค้านบางส่วนในส่วนที่ไม่มีการคัดค้านให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้เลยไม่ต้องรอส่วนที่คัดค้าน

๔. ในการรับรองเขตคัดค้านที่มีการคัดค้านให้บันทึกผู้นำรังวัดหรือนำชี้แนวเขตให้เป็นหลักฐานแต่ไม่ต้องให้ผู้คัดค้านรับรองเขต

๕. หากผู้คัดค้านไม่ยอมลงชื่อให้บันทึกผู้ปกครองท้องที่พร้อมเป็นพยานเป็นหลักฐาน

๖. กรณีมีผู้บุกรุกแต่ไม่คัดค้าน หรือยอมรับว่าเป็นที่สาธารณะประโยชน์ให้บันทึกถ้อยคำผู้บุกรุกว่า ได้เข้าทำประโยชน์แต่เมื่อใด เนื้อที่เท่าใด โดยไม่ต้องรังวัดแสดงรายละเอียดเหมือนกรณีคัดค้าน

● ทางบกหรือทางน้ำตัดผ่านในที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

๑. กรณีมีทางสาธารณประโยชน์ (รถยนต์เดินไม่ได้) ห้วยลำน้ำ อยู่ในที่ดินที่ขอออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้บันทึกความยินยอมผู้ดูแลรักษาและออกเป็นแปลงเดียวกันก็ได้ กรณีที่ราชพัสดุให้บันทึกผู้ขอด้วยว่าจะไม่ทำให้เกิดความเสียหายแก่การใช้ที่สาธารณประโยชน์นั้น และแสดงเส้นประให้ปรากฏในรูปแผนที่

๒. กรณีมีคลองสาธารณประโยชน์ ทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงชนบท ตัดผ่านแบ่งออกเป็นหลายแปลงให้กันเขตทางหรือคลองออกแล้วออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นแปลงๆ ไป

● การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ราชพัสดุ

๑. ให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินใช้เพื่อประโยชน์ในราชการแผ่นดินโดยเฉพาะเท่านั้น โดยระบุชื่อ กระทรวงการคลัง (เพื่อประโยชน์.....) ตามนัยหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท. ๐๖๐๙/๒/ว.๒๑๔๐ ลว. ๒ เมษายน ๒๕๒๕)

๒. หากเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินที่กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ให้ออกเป็นโฉนดที่ดินที่ทางราชการได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อนประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับหรือรับให้มาซื้อโดยมีหลักฐาน สค. ๑ น.ส. ๓ โฉนดที่ดินหรือครอบครองทำประโยชน์ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับแต่ได้สงวนหวงห้ามหรือขึ้นทะเบียนตามประมวลกฎหมายที่ดิน ให้ถือว่าเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับใช้ประโยชน์ราชการแผ่นดินโดยเฉพาะ

แต่ถ้าทางราชการครอบครองทำประโยชน์ภายหลังประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหลักฐานอย่างใดอย่างหนึ่งหรือได้สงวนหวงห้ามไว้แต่มิได้ปฏิบัติตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินกำหนดจะถือ

เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินโดยเฉพาะต่อเมื่อปรากฏว่า ทางราชการได้ครอบครองทำประโยชน์มาก่อน พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๔ ใช้บังคับในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในที่ราชพัสดุ จึงต้องสอบสวนข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่าทางราชการได้เข้าครอบครองทำประโยชน์มาอย่างไร ตั้งแต่เมื่อใด มีหลักฐานการได้มาหรือไม่อย่างไร เพื่อประกอบการพิจารณาว่าจะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้หรือไม่ (หนังสือกรมที่ดิน มท. ๐๓/๑๑/ว. ๑๙๙๑๔ ลว. ๒๙ สิงหาคม ๒๕๒๙)

๓. กรณีรังวัดได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานเดิมหรือน้อยกว่าเนื้อที่ตามทะเบียนที่ราชพัสดุ ให้สำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขา แจ้งกรมธนารักษ์/ธนารักษ์พื้นที่ทราบ เมื่อได้รับการยืนยันไม่ขัดข้อง ให้ดำเนินการต่อหากขัดข้องให้แจ้งสำนักงานที่ดินจังหวัด/สาขาทราบ หากไม่แจ้งใน ๖๐ วัน ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและยกเลิกคำขอต่อไป(บันทึกข้อตกลงระหว่างกรมที่ดินกับ กรมธนารักษ์เรื่องการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การระวางชี้แนวเขตและลงนามรับรองแนวเขต ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๔๓)

● การรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก.)

เมื่อได้พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตปฏิรูปที่ดินใช้บังคับในท้องที่ใดแล้ว ส.ป.ก. มีอำนาจนำที่ดิน สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ตามมาตรา ๒๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔ ได้ แต่ก่อนดำเนินการจะต้องได้ความว่า ประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ในที่ดินนั้นหรือได้เปลี่ยนแปลงสภาพไปจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน แล้วหากประชาชนใช้ร่วมกันอยู่หรือยังไม่เปลี่ยนแปลงสภาพจากการเป็นที่ดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต้องจัดที่ดินแปลงอื่นให้ประชาชนใช้ร่วมกันแทนก่อนจึงจะมีผล เป็นการถอนสภาพตามกฎหมาย แต่สำหรับกรณีราษฎรเลิกใช้เพราะมีผู้บุกรุกครอบครองโดยพลการ จนเป็น เหตุให้ประชาชนไม่สามารถเข้าใช้ประโยชน์ร่วมกันได้นั้นไม่ถือเป็นการเลิกใช้ตามนัยหนังสือสำนักงาน การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ที่ กษ ๑๒๐๔/๔๒๑๐ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๗ ในการปฏิบัติจะต้อง ตรวจสอบก่อนว่าที่สาธารณประโยชน์นั้นอยู่ในเขตการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ ประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกัน อยู่หรือไม่หากข้อเท็จจริงปรากฏว่าประชาชนยังใช้ประโยชน์ร่วมกันอยู่ จึงจะสามารถออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงได้โดยการแจ้งข้างเคียงควรให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมและผู้ที่ครอบครอง ที่ดินมารวมนำชี้รับรองแนวเขตด้วยในทางปฏิบัติก่อนออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงควรแล้วให้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมทราบและจะขัดข้องในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ดังกล่าวหรือไม่ด้วย (หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท. ๐๔๐๙/ว. ๒๖ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๕)

● การรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตจัดรูปที่ดิน

ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่อยู่ในเขตพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตโครงการจัดรูปที่ดิน จะมีผล เป็นการถอนสภาพเป็นทรัพย์สินของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อใช้ในการจัดการรูปที่ดิน ตามนัย มาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๗ เช่นเดียวกับในเขตปฏิรูปที่ดิน ดังนั้น จะต้องได้ข้อเท็จจริงว่าที่ดินดังกล่าวประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว หากประชาชนยังใช้ประโยชน์ ร่วมกันอยู่แล้วคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัดไม่ประสงค์จะใช้ที่ดินส่วนนั้นในการจัดรูปที่ดินนั้นยัง คงสภาพเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันอยู่สามารถที่จะออกหนังสือสำคัญ สำหรับที่หลวงได้ (หนังสือกรมที่ดิน มท. ๐๓/๑๔/๐๒๓/๑๔ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๔๒)

● การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตป่าไม้

การตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตอุทยานแห่งชาติไม่มีผลเป็นการเพิกถอนที่สาธารณประโยชน์ แต่อย่างใด (คำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสรีที่ ๒๗/๑/๒๕๓๐) และการตรากฎกระทรวงกำหนดเขตป่าสงวนแห่งชาติไม่มีผลเป็นการถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์ได้เช่นกัน (ความเห็นคณะกรรมการพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายกรมที่ดินเรื่องเสรีที่ ๑๐/๒๕๓๔) เนื่องจากการถอนสภาพที่สาธารณประโยชน์จะต้องดำเนินการตามมาตรา ๘ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเท่านั้น ดังนั้นจึงสามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ แต่กรณีดังกล่าวกรมที่ดินและกรมป่าไม้ได้เคยวางแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตป่าไม้ไว้ ดังนี้

๑) กรณีมีหลักฐานการสงวนหวงห้าม (ทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์) หรือหลักฐานการกันออกจากเขตป่าไม้ หรือที่อยู่นอกเขตแต่มีอาณาเขตติดต่อกับเขตป่าไม้ให้ตรวจสอบว่ามีการสงวนหวงห้ามตามกฎหมายใดหรือไม่อย่างไร เคยมีประกาศหวงห้าม และขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณประโยชน์หรือไม่ให้ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ป่าไม้แจ้งและลงชื่อรับรองแนวเขตให้ (ข้าราชการระดับ ๒ ขึ้นไป) เป็นผู้มีอำนาจลงนามรับรองแนวเขตป่าไม้และจัดทำหลักฐาน ๓ ชุด ไว้ที่สำนักงานป่าไม้เขต สำนักงานป่าไม้จังหวัด และกรมที่ดิน ลงรูปแผนที่ในระวางภาพถ่ายทางอากาศ ๑ : ๕๐๐๐, ระวางแผนที่ ๑ : ๕๐๐๐๐ และทำแผนที่แสดงอาณาเขตในแผนที่ท้ายกฎกระทรวงหรือพระราชกฤษฎีกาเขตป่าแล้วแต่กรณีด้วย

๒) กรณีไม่มีหลักฐานการสงวนหวงห้ามแต่เป็นที่สาธารณประโยชน์อยู่ก่อนประกาศเขตป่า ให้คณะกรรมการระดับอำเภอประกอบด้วยปลัดอำเภอ ป่าไม้อำเภอ เจ้าหน้าที่บริหารงานที่ดินอำเภอ กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้านร่วมตรวจสอบแนวเขตทำความเข้าใจเสนอคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดินและพัฒนาที่ดินชายทะเลประจำจังหวัดพิจารณาหากคณะกรรมการเห็นด้วยให้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไป หากไม่เห็นด้วยให้ทำเรื่องส่งคืนให้นายอำเภอหากนายอำเภอเห็นด้วยกับคณะกรรมการก็ให้ดำเนินการไปตามนั้น หากไม่เห็นด้วยกับคณะกรรมการ ให้สรุปเหตุผลส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณา สำหรับในเขตอุทยานแห่งชาติในกรณีไม่มีหลักฐานการสงวนหวงห้ามถ้ามีความจำเป็นต้องดำเนินการ รังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นส่งเรื่องให้กรมที่ดินพิจารณาเป็นรายๆ ไป (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๗/๑/ว. ๒๓๐๘๐ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๗)

● การรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในเขตนิคมสร้างตนเอง

การจัดตั้งนิคมเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ แต่พระราชบัญญัติดังกล่าวมิได้มีผลเป็นการเพิกถอนที่ดินสาธารณประโยชน์แต่อย่างใด ที่ดินยังคงเป็นสภาพที่ดินสาธารณประโยชน์อยู่สามารถออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้แต่กรมประชาสัมพันธ์ได้วางแนวทางปฏิบัติในการรังวัดขึ้นแนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตในการรังวัดหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ทั้งที่มีการสงวนหวงห้ามแม้พลเมืองใช้ร่วมกันมาก่อนกำหนดเป็นนิคมตนเองก็ตามให้ถือเป็นที่ดินของรัฐในเขตพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมประชาสัมพันธ์ (ปัจจุบันเป็นกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์) ในฐานะผู้ควบคุมดูแลการดำเนินการของนิคมจะสำรวจตรวจสอบที่ดินโดยตรงเพื่อพิจารณาว่าส่วนใดควรสงวนไว้เป็นที่สาธารณประโยชน์มีขอบเขตมากน้อยเพียงใด สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินและดำเนินการโดยหลักการที่สาธารณประโยชน์ในเขตนิคมดำรงรักษาไว้เพื่อประโยชน์ร่วมกันของประชาชนจะไม่นำไปจัดให้มาสมาชิกเว้นแต่มีความจำเป็นจะใช้เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการบุกรุกถือครองของราษฎรก็ควรสำรวจที่ดินเพื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้เป็นหลักฐานของทางราชการโดยจะแต่งตั้งผู้ปกครองนิคมผู้แทนในการขึ้นแนวเขตและเมื่อออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงแล้วให้ส่งให้กรมประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นหลักฐานทางราชการและประโยชน์ในการวางแผนผังจัดที่ดินต่อไป

● การรังวัดตรวจสอบที่สาธารณะประโยชน์ที่ไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เมื่อมีการนิพิพาทเกี่ยวกับการบุกรุกทางบกและทางน้ำสาธารณะประโยชน์ที่ไม่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงจะทำอย่างไรนายอำเภอหรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถทำหนังสือแสดงความจำนงค์ขอให้รังวัดตรวจสอบทางหรือลาราง ซึ่งไม่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นได้ โดยทำเป็นหนังสือขอความร่วมมือและให้สำนักงานที่ดินจัดทำจัดส่งเจ้าหน้าที่ไปทำการรังวัดในทางปฏิบัติควรส่งช่างรังวัดอาวุโสไปดำเนินการโดยให้ถือหนังสือขอความร่วมมือเป็นคำขอและอนุโลมถือปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการรังวัดสอบเขตแบ่งแยกและรวมโฉนด พ.ศ.๒๕๒๗ ประกอบกับคำสั่งกระทรวงมหาดไทย ที่ ๑๕๘/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๐๑ เรื่อง ระเบียบปฏิบัติในการรังวัดทำแผนที่และการระวางแนวเขตที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งเกิดขึ้นโดยสภาพ โดยใช้บขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการรังวัดให้ยี่ตรงวางแผนที่ และหลักฐานแผนที่รวมทั้งหลักฐานแปลงข้างเคียงประกอบ หากคลาดเคลื่อนให้ค้นหาหลักโดยรอบ เช่น หมดหลักเขต หมดโครงการ ต้นไม้ถาวรวัตถุ ที่พยานได้แล้วจึงรังวัดตรวจสอบแนวเขตและคลาดเคลื่อนไปเพราะเหตุใดแล้วชี้แจงผู้ขอทราบในการรังวัดให้สอบพยานบุคคลที่เรียกเชื่อถือได้ (ผู้สูงอายุ) (ผู้เคยใช้ประโยชน์ในที่ดินร่วมกัน) กรณีไม่มีระวางและไม่สามารถตรวจสอบได้ให้ผู้ดูแลรักษาทำตามตกลงกับผู้มีสิทธิในที่ดินเท่าที่สามารถดำเนินการได้เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ร่วมกันตามสมควร โดยต้องคำนึงถึงความจำเป็นของประชาชนทั้งปัจจุบันและอนาคต พร้อมทั้งจัดประชุมรับฟังความเห็นประชาชนด้วย ถ้าตกลงกันได้ให้ดำเนินการตามนั้น แต่หากตกลงไม่ได้ให้รังวัดและรายงานให้เจ้าพนักงานที่ดินทราบ หากช่างรังวัดไม่สามารถหาหลักฐานเกี่ยวกับที่สาธารณประโยชน์นั้นได้ให้รายงานผู้บังคับบัญชารับทราบเพื่อพิจารณาแก้ไข ซึ่งอาจมอบให้งานรังวัดหรือหัวหน้าช่างรังวัดออกไปดำเนินการเอง หากพิจารณาของช่างกับสภาพองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและผู้ขอไม่เป็นที่ตกลงกันให้เสนอตามลำดับให้กรมที่ดินพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่ไม่มีปัญหาเมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้รูปแผนที่กระดาษบาง (ร.ว. ๙) แสดงขอบเขตที่สาธารณประโยชน์และส่วนที่มีข้อพิพาทให้ผู้มีอำนาจดูแลรักษาเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/ว ๓๐๗/๔๓ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๓๒๖/ว ๐๓๒๔๒ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๔)

● การลงนามในหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ตามมาตรา ๘ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดินให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมที่ดิน แต่เนื่องจากเพื่อให้เกิดความคล่องตัวรวดเร็วและสามารถบริหารงานแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตอบสนองตามต้องการของประชาชนกรมที่ดินจึงได้มีคำสั่งที่ ๒๑๔๕/๒๕๔๖ เรื่องมอบอำนาจของอธิบดีกรมที่ดินให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแบบบูรณาการปฏิบัติราชการแทนในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง การเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง และการออกใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เมื่อดำเนินการครบถ้วนแล้วให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดตรวจสอบความถูกต้องทำบันทึกเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด ลงนามประทับตราประจำตำแหน่งและต่อเลขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เช่น นม ๐๐๐๑ โดยจัดทำเป็น ๓ ฉบับ เก็บไว้ที่ผู้ดูแลรักษา สำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขาและกรมที่ดิน กรณีที่ดินอยู่คาบเกี่ยวหลายจังหวัด ให้ทำเพิ่มตามจำนวนพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง การเขียนย่อของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นั้นใช้คำว่า “น.ส.ล.” (ระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียน การเก็บ และการใช้ระวางแผนที่ระบบพิกัดจากยูทีเอ็ม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๓) อนึ่งโดยในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นได้มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมาเป็นเวลานานแล้วตามคำสั่งกรมที่ดินที่ ๘๕๓/๒๕๓๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๓๕ และได้ปรับปรุงแก้ไขมาจนถึงปัจจุบัน

● การจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์

กรณีที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นไม่เคยมีการจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์มาก่อนเลย ให้เจ้าพนักงานที่ดินจัดทำทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์โดยลงรายการให้ครบถ้วนแยกเป็นเล่มๆ โดยแยกเป็นตำบล แปลงหนึ่งๆ ให้เว้น ๖ บรรทัด ถ้าคาบเกี่ยวหลายตำบลให้ลงไว้ทุกตำบลที่ดินตั้งอยู่ กรณีเป็นฉบับคัดลอกให้หมายเหตุ ที่คัดลอกจากหลักฐานใด เช่น ทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ บัญชีสำรวจที่ดินสาธารณะประโยชน์ ฯลฯ ลำดับแปลงที่เท่าใด และนำขึ้นทะเบียนเมื่อใดผู้ใดเป็นผู้หวงห้าม เพื่อวัตถุประสงค์ให้ประชาชนใช้ประโยชน์อย่างไรและเมื่อใดในช่อง “สภาพและประวัติความเป็นมา” และลงนามกำกับพร้อมลงวันที่ โดยจัดทำ ๔ ฉบับเก็บไว้ที่อำเภอ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานที่ดินจังหวัดและกรมที่ดิน

สำหรับกรณีที่มีทะเบียนสาธารณประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว แต่เมื่อมีการทำรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ผลปรากฏว่ารายการตามทะเบียนที่สาธารณประโยชน์เปลี่ยนแปลงไป ให้เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขให้ตรงกับข้อเท็จจริงแล้วลงลายมือชื่อพร้อมด้วยระบุตำแหน่ง วัน เดือน ปี กำกับไว้

กรณีมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดที่ไม่เป็นที่สาธารณประโยชน์ทั้งแปลง หรือมีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพทั้งแปลงให้เจ้าพนักงานที่ดินขีดฆ่ารายการทั้งรายการ แต่หากเป็นบางส่วนให้หมายเหตุท้ายรายการแล้วลงลายมือชื่อพร้อมระบุตำแหน่ง วัน เดือน ปี กำกับไว้

แต่หากเป็นกรณีที่ยังไม่มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงและข้อเท็จจริงปรากฏว่าทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ที่ทำไว้ผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้สำนักงานที่ดินจังหวัดรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและอำเภอ เพื่อรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบนำเสนอกระทรวงมหาดไทย (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) พิจารณาสั่งการ หากเห็นชอบให้เจ้าพนักงานที่ดินแก้ไขหรือเพิกถอนจำหน่ายที่ทะเบียนโดยหมายเหตุ “ไม่มีที่ดินตามที่ระบุไว้ในทะเบียนเดิม” แล้วลงลายมือชื่อพร้อมด้วยแจ้งตำแหน่ง วัน เดือน ปี กำกับ ทั้งนี้ ต้องไม่ใช้กรณีไม่มีที่ดินเพราะผู้บุกรุก

เมื่อได้มีการแก้ไขหรือหมายเหตุในทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ให้ส่งสำเนาให้ผู้ดูแลรักษา และกรมที่ดินแก้ไขหลักฐานให้ถูกต้องตรงกันด้วย (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน พ.ศ. ๒๕๕๓)

● หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงค้างแฉกเกิน ๑๐ ปี

หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นหลักฐานแสดงขอบเขตและที่ตั้งของที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองอยู่แล้ว และบุคคลไม่อาจยกอายุความขึ้นต่อสู้กับรัฐได้ ต่างกับการออกโฉนดที่ดิน ในกรณีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่ลงนามประทับตราต่อเลขเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังมิได้แจ้งให้ผู้ขอ นั้น ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานการรังวัดก่อนว่ามีการเปลี่ยนแปลงประการใดหรือไม่ ถ้ามีเปลี่ยนแปลงก็สามารถแจ้งหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นได้ (หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/๘๒๘๙ ลงวันที่ ๓/ ตุลาคม ๒๕๐๙)

● การออกใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

ในกรณีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับผู้ดูแลรักษาชำรุดหรือสูญหาย ให้ผู้ดูแลรักษาทำเป็นหนังสือแสดงความประสงค์ต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา โดยให้เจ้าหน้าที่สอบสวนสาเหตุการสูญหายแต่ไม่ต้องประกาศ เสร็จแล้วจัดสร้างใบแทนหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามในแบบ ส.ธ. ๑ ให้ประทับตราสีแดงว่า “ใบแทน” หน้าคำว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง” และด้านหลัง

ได้รูปแบบที่ว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ออกให้เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.” ลงชื่อ เจ้าพนักงานที่ดิน วัน เดือน ปี กำกับ

สำหรับกรณีที่ดินที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครให้เสนออธิบดีกรมที่ดินเป็นผู้ลงนามใบแทน หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้น

แต่หากเป็นกรณีหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ฉบับสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือกรมที่ดิน ชำระคดียุทธยาให้เจ้าพนักงานที่ดินเรียกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับใดฉบับหนึ่งมาจำลองรูปถ่ายเก็บไว้ เป็นหลักฐานได้

● การเก็บเอกสาร

(๑) หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ใช้แฟ้มเก็บเหมือนโฉนดที่ดินเล่มละ ๕๐ ฉบับ เรียงตาม ลำดับเลขน้อยไปหามากแยกเล่มเป็นอำเภอ

(๒) เอกสารสารบบเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงถือปฏิบัติเช่นเดียวกับการเก็บสารบบโฉนดที่ดิน แต่ไม่รวมกับสารบบโฉนดที่ดิน

● การเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลรักษา

หากมีการออกเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ผู้ดูแลรักษาจากทบวงการเมืองหนึ่งไปยังอีกทบวงการเมืองหนึ่ง ให้มอบหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนั้นโดยไม่ต้องแก้ไขชื่อและทำการรังวัดใหม่

● การเปลี่ยนหนังสือแสดงสิทธิเป็นหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

กรณีที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ โดยมี หลักฐานหนังสือแสดงสิทธิในที่ดิน เช่น โฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ และมีกระทรวงการคลัง เป็นผู้มิชื่อถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง หากผู้ดูแลรักษา (ธนารักษ์พื้นที่) ประสงค์จะเปลี่ยนเป็น หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงก็สามารถดำเนินการได้เหมือนการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง แต่เมื่อ ออกแล้วให้หมายเหตุสีแดงในหลักฐานหนังสือแสดงสิทธิเดิมว่า “ที่ดินแปลงนี้ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับ ที่หลวงไปแล้วตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่...” เจ้าพนักงานที่ดินลงนาม วัน เดือน ปี กำกับ แล้ว เก็บเข้าสารบบ สำหรับฉบับสำนักงานที่ดินให้ตัดออกจากเล่มและดำเนินการเช่นเดียวกัน

● การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงกรณีเปลี่ยนประเภทที่ดิน

เมื่อได้มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้แล้ว ต่อมามีการเปลี่ยนประเภทที่ดินและผู้ดูแลรักษา เช่น เดิมเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน อยู่ในความดูแลของ กระทรวงมหาดไทย ต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพเพื่อใช้ประโยชน์ในราชการทั้งแปลง ที่ดิน ดังกล่าว จึงเปลี่ยนผู้ดูแลรักษาจาก “กระทรวงมหาดไทย” เป็น “กระทรวงการคลัง” และประเภทที่ดิน จาก “สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน” เป็น “สาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภท ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ” อย่างนี้ ผู้ดูแลรักษา (ธนารักษ์พื้นที่) ประสงค์จะขอเปลี่ยนหนังสือ สำคัญสำหรับที่หลวงใหม่ ให้เจ้าพนักงานที่ดินจัดทำหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงใหม่ให้ตรงกับสภาพที่ดิน โดยไม่ต้องประกาศและไม่ต้องทำการรังวัดใหม่แต่ให้เรียกฉบับเดิมที่เก็บไว้ที่อำเภอแล้ว หมายเหตุสีแดงว่า “ได้ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงใหม่แล้ว ตามหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เลขที่.....” และให้เจ้าพนักงาน ที่ดินลงนาม วัน เดือน ปี กำกับ เก็บเข้าสารบบส่วนฉบับที่สำนักงานที่ดินจังหวัดและกรมที่ดิน ให้ดำเนินการ เช่นเดียวกัน

● การเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง

เดิมไม่มีระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้ อธิบดีกรมที่ดินจึงได้ออกระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ. ๒๕๒๙ โดยหากปรากฏว่า มีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไปโดยผิดพลาดคลาดเคลื่อน เช่น ออกผิดพลาดทั้งที่บุคคลอื่น แนวเขตผิดพลาดคลาดเคลื่อน หรือจำลองแผนที่ คำนวณเนื้อที่ผิดพลาด ให้สรุปพยานหลักฐาน สาเหตุที่ผิดพลาด แล้วเรียกฉบับที่อยู่ที่อยู่ดูแลรักษา เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ออกคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เว้นในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจของอธิบดีกรมที่ดิน หากเป็นกรณีต้องมีการรังวัดให้ทบวงการเมืองผู้ดูแลรักษายื่นขอรังวัดตรวจสอบต่อสำนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขา โดยใช้การรังวัดสอบเขตโฉนดที่ดินโดยอนุโลม

เมื่ออธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรเพิกถอนหรือแก้ไขแล้ว ให้แจ้งผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษา (นายอำเภอ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ธนากรักษ์พื้นที่แล้วแต่กรณี) ทราบ เพื่อคัดค้านภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้ง พร้อมทั้งให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือสาขาประกาศการเพิกถอนหรือแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบภายใน ๓๐ วันด้วย หากมีการแก้ไขรูปแบบที่ให้แบบรูปแผนที่ในประกาศด้วย

หากปรากฏว่า ทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ได้รับแจ้งคัดค้านให้ส่งเรื่องให้กรมที่ดินเพื่อเสนอกระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งการ แต่หากเป็นกรณีราษฎรคัดค้านตามประกาศให้ตรวจสอบพยานเอกสารหลักฐานของผู้คัดค้านว่าชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ แล้วพิจารณาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้คัดค้านทราบ หากผู้คัดค้านประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งก็ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

กรณีไม่มีผู้คัดค้านให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรืออธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไข และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเป็นผู้หมายเหตุลงนามพร้อมวันเดือนปีกำกับไว้ ถ้าเป็นการเพิกถอนให้ใช้หมึกแดงขีดเส้นคู่ขนานด้านหน้าแล้วเขียนว่า “หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงฉบับนี้ได้เพิกถอนตามคำสั่ง.....ที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.” ทั้งฉบับอำเภอและสำนักงานที่ดิน เสร็จแล้วส่งต้นฉบับที่เพิกถอนแล้วทั้งสองฉบับไปเก็บไว้กรมที่ดิน และให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานจัดการที่ดินของรัฐหมายเหตุฉบับกรมที่ดินด้วยเช่นเดียวกันแต่หากเป็นการแก้ไขให้ขีดฆ่าส่วนที่คลาดเคลื่อนหมึกแดงแล้วแก้ไขให้ถูกต้อง และหมายเหตุ “ได้แก้ไขตามคำสั่ง.....ที่.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.” และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดลงนามพร้อม วัน เดือน ปี กำกับไว้ เสร็จแล้วส่งสำเนาคำสั่งและหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงที่แก้ไขแล้วให้กรมที่ดินทราบ เพื่อให้ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการที่ดินของรัฐหมายเหตุฉบับกรมที่ดินให้ถูกต้องตรงกันต่อไป เมื่อดำเนินการเสร็จแล้วให้อธิบดีกรมที่ดินหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแจ้งทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาทราบอีกครั้งหนึ่ง พร้อมทั้งให้เจ้าหน้าที่หมายเหตุการเพิกถอนหรือแก้ไขในทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ให้สอดคล้องกันด้วย

สำหรับในกรณีการแก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเนื่องจากเขียนหรือพิมพ์ข้อความผิดพลาดคลาดเคลื่อน โดยมีหลักฐานชัดเจน รวมทั้งแก้ไขรายละเอียดให้ถูกต้องตามความเป็นจริงที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น หมู่ ตำบล อำเภอ แต่ไม่ใช้การแก้ไขรูปแบบที่ เนื้อที่ ให้แจ้งทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรแล้ว และให้เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดหรือเจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสาขามีอำนาจแก้ไขได้เสร็จแล้วรายงานกรมที่ดินทราบ เพื่อแก้ฉบับกรมที่ดินให้ถูกต้องตรงกันต่อไป

สรุปการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นั้น เป็นหนังสือที่ทางราชการออกให้ เพื่อแสดงเขตที่ตั้ง และการใช้ประโยชน์ไม่ใช่หนังสือแสดงสิทธิในที่ดินของรัฐ การจะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ได้นั้น ที่ดินตรงนั้นต้องเป็นที่ดินของรัฐอยู่ก่อนแล้ว มิใช่ขอเพื่อให้ที่ดินตรงนั้นเป็นที่ดินของรัฐ หรือเป็นที่ดินของรัฐ ตั้งแต่วันที่ออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ในการดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง นั้น มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียน กำหนดวิธีการปฏิบัติไว้แล้ว แน่แน่นอนว่าในการดำเนินการบางครั้งจะมีผู้ไม่เห็นด้วย คัดค้าน สุดท้ายก็มีการฟ้องร้องดำเนินการทางศาลเพื่อพิจารณาว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่งในทางปฏิบัติหากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติได้ดำเนินการตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องแล้ว ศาลก็จะพิจารณาว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว และสั่งยกฟ้อง ยกตัวอย่างเช่น คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดคดีหมายเลขแดงที่ อ.๙๓/๒๕๕๓ ผู้ฟ้องคดีขอให้แก้ไขหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง เนื่องจากออกทับที่ดินตน ซึ่งอ้างว่าซื้อที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๓๗ เจ้าของเดิมครอบครองทำประโยชน์มาแต่ปี พ.ศ.๒๕๑๒ ก่อนมีการนำขึ้นทะเบียนที่ดินสาธารณะประโยชน์ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ แนวเขตของหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ไม่ถูกต้อง โดยศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเอกสารกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องแล้ว พังได้ว่าที่สาธารณประโยชน์แปลงดังกล่าวเกิดขึ้นโดยสภาพการใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์พาหนะร่วมกันของราษฎร นำขึ้นทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ในปี พ.ศ.๒๕๒๐ ระบุทิศเหนือจดทุ่งบ้านสวนยาง ทิศใต้จดทุ่งนาตาโนน ทิศตะวันออกจดทางสาธารณะ ทิศตะวันตกจดป่า เนื้อที่ ๓๕๐ ไร่ มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ ได้เนื้อที่ประมาณ ๒๖๔ ไร่ มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้แทนนำรังวัดชี้แนวเขต มีการสอบสวนผู้สูงอายุประกอบ ต่อมาผู้ร้องเรียนว่ายังมีเนื้อที่เหลือยังไม่รังวัดซึ่งเป็นที่ตั้งฐานเก่าของตำรวจตระเวนชายแดน จึงได้มีการรังวัดครั้งที่สองในปี พ.ศ. ๒๕๒๖ ได้เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ มากกว่าทะเบียนที่สาธารณประโยชน์ ๑๕๐ ไร่ โดยรวมฐานเก่าของตำรวจตระเวนชายแดนด้วย ข้างเคียงเปลี่ยนแปลงจากเดิมได้บันทึกถ้อยคำผู้เกี่ยวข้องรับรองไว้แล้ว ในวันรังวัดและระหว่างประกาศไม่มีผู้คัดค้านอธิบดีกรมที่ดินจึงได้ลงนามออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗ พิจารณาแล้วเห็นว่าในการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ตามมาตรา ๔ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติว่าแบบหลักเกณฑ์ และวิธีการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และกฎกระทรวงฉบับที่ ๒๖ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ.๒๕๑๙/ข้อ ๑ กำหนดให้ทบวงการเมืองผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกันประสงค์จะให้หนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงสำหรับที่ดินแปลงใด ให้แสดงความประสงค์ต่ออธิบดี และข้อ ๒ เมื่อได้รับคำขอตามนัยข้อ ๑ ให้อธิบดีจัดให้มีการสอบสวนและรังวัดทำแผนที่ตามวิธีการรังวัดและประกาศการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงให้ประชาชนทราบมีกำหนดสามสิบวันในประกาศให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่ดินที่จะออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงด้วย ถ้าไม่มีผู้คัดค้านให้ดำเนินการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงต่อไป ทั้งนี้ ได้กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงไว้ในระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.๒๕๑๙/แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบกรมที่ดิน ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๒๐) ว่าด้วยการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง ข้อ ๙ การรังวัดให้ถือเขตตามที่ปรากฏในหลักฐานหรือทะเบียนเดิมของทางราชการ แต่ถ้าเขตระยะและข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากหลักฐานหรือทะเบียนเดิม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดสอบสวนบันทึกถ้อยคำผู้นำทำการรังวัดผู้ปกครองท้องที่ และผู้สูงอายุที่เชื่อถือได้ในท้องถิ่นนั้นดี และเคยใช้ประโยชน์ร่วมกัน ลัก ๓-๔ คน ถึงสาเหตุ

การเปลี่ยนแปลงไว้เป็นหลักฐาน หากปรากฏว่า ได้เนื้อที่น้อยกว่าหลักฐานหรือทะเบียนเดิมมาก และข้างเคียงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม หรือไม่อาจทราบได้ว่าเขตและเนื้อที่ควรจะอยู่แคไหน เพียงใด หรือผู้นำทำการรังวัด หรือผู้ขอไม่สามารถชี้เขตได้ถูกต้อง ให้เจ้าพนักงานที่ดินแจ้งนายอำเภอทราบเพื่อให้สภาพตำบล (สภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) พิจารณาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการมอบหมายให้สภาพตำบลมีส่วนช่วยเหลือควบคุมการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง พ.ศ.๒๕๑๙ (ใช้บังคับขณะนั้น) ต่อไป จึงได้วินิจฉัยว่าการออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงได้ดำเนินการโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ประกอบกับหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงดังกล่าว ได้ออกก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะซื้อที่ดินมารวมสิบปี จึงไม่น่าจะมีการรังวัดผนวกเอาที่ดินของผู้ฟ้องคดีเข้ารวมด้วย เมื่อที่พิพาทเป็นที่สาธารณประโยชน์แล้ว ผู้ครอบครองที่ดินย่อมไม่ได้สิทธิครอบครองในที่พิพาท ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้รับโอนจึงไม่มีสิทธิในที่พิพาทด้วย และผู้รับโอนไม่มีสิทธิดีกว่าผู้โอนตามมาตรา ๑๓๖๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ทั้งหมดนี้ ผู้เขียนได้ค้นคว้าจากหนังสือเวียน ระเบียบ คำสั่ง กฎหมาย คำพิพากษาของศาลฎีกาและศาลปกครองสูงสุด รวมทั้งประสบการณ์ในการทำงานที่ผ่านมารวบรวมไว้ โดยหวังว่าบทความเรื่อง การออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวงนี้ จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันสาธารณสมบัติของแผ่นดินได้ไม่มากนัก

“การดำเนินคดีแบบกลุ่ม” กลไกใหม่ในการเรียกร้องค่าเสียหาย

ตัวอย่างที่สามารถดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ เช่น กรณีรถแก๊สระเบิดทำให้มีผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน เป็นจำนวนมาก หรือ กรณีโรงงานปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำทำให้ผู้เลี้ยงกุ้ง ผู้เลี้ยงปลา ชาวสวน ผู้ใช้น้ำจากแม่น้ำ ได้รับความเสียหาย

พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๒๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้บัญญัติเรื่องการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) ไว้ทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา ตั้งแต่มาตรา ๒๒๒/๑ ถึง มาตรา ๒๒๒/๔๙ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๘

โดยร่างกฎหมายการดำเนินคดีแบบกลุ่มของประเทศไทยได้ยกร่างโดยนำหลักการส่วนใหญ่มาจากกฎข้อ ๒๓ ของกฏสหพันธรัฐว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง (Rule 23 of Federal Rules of Civil Procedure) ของสหรัฐอเมริกา การดำเนินคดีแบบกลุ่มนั้นนอกจากจะบังคับใช้ในสหรัฐอเมริกาแล้วยังบังคับใช้ในอีกหลายประเทศ เช่น ประเทศแคนาดา ประเทศบราซิล ประเทศจีน และประเทศฝรั่งเศส เป็นต้น

กลุ่มผู้บริโภคในสหรัฐอเมริกาที่ได้รับความเสียหายได้ใช้การดำเนินคดีแบบกลุ่มฟ้องเรียกค่าเสียหายจากบริษัทผู้ประกอบธุรกิจอยู่บ่อยครั้ง เช่น กรณีฟ้องเรียกค่าเสียหายจากบริษัทยา บริษัทผู้ผลิตบุหรี่ เป็นต้น

การดำเนินคดีแบบกลุ่มเป็นการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่บรรดาผู้เสียหายได้รับความเสียหายจากการกระทำเดียวกัน จึงมีประโยชน์หลายอย่าง เช่น กรณีที่มีผู้เสียหายที่มีมูลเหตุในการฟ้องคดีร่วมกันเป็นจำนวนมาก การจะฟ้องคดีโดยผู้เสียหายทุกคนเป็นโจทก์ร่วมกันย่อมทำให้ไม่ได้รับความสะดวก หรือถ้าผู้เสียหายทุกคนต่างฟ้องคดีก็ย่อมก่อให้เกิดภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีแก่ผู้เสียหายทุกคน และอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกันของคำพิพากษาด้วย

ในประเทศไทย การดำเนินคดีแบบกลุ่มตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หมายความว่า การดำเนินคดีที่ศาลอนุญาตให้เสนอคำฟ้องต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงสิทธิของโจทก์และสมาชิกกลุ่ม โดยในคดีละเมิด คดีผิดสัญญา คดีเรียกร้องสิทธิตามกฎหมายต่างๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค แรงงาน หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ การแข่งขันทางการค้า กลุ่มบุคคลที่ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากข้อเท็จจริงและหลักกฎหมายเดียวกัน คือมีข้อเท็จจริงร่วมกันที่ก่อให้เกิดสิทธิเรียกร้องร่วมกันของกลุ่มบุคคล และมีสภาพแห่งข้อหา คำขอบังคับ และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาที่เหมือนกัน และมีลักษณะเฉพาะของกลุ่มบุคคลเหมือนกัน แม้ว่าจะมีลักษณะของความเสียหายที่แตกต่างกันก็ตาม สามารถแต่งตั้งตัวแทนสมาชิกกลุ่มให้เป็นโจทก์ยื่นคำร้องขอดำเนินคดีแบบกลุ่มพร้อมกับการยื่นฟ้องคดีต่อศาลเพื่อขอให้ศาลพิจารณานุญาตให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ โดยผู้ที่ได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากข้อเท็จจริงและหลักกฎหมายเดียวกันจะอยู่ในฐานะเป็นสมาชิกกลุ่ม และเฉพาะสมาชิกกลุ่มที่เป็นโจทก์เท่านั้นที่จะมีฐานะเป็นคู่ความในคดี

ตัวอย่างของกรณีที่สามารถดำเนินคดีแบบกลุ่มได้ เช่น กรณีรถแก๊สระเบิดทำให้มีผู้ได้รับความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน เป็นจำนวนมาก หรือ กรณีโรงงานปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำทำให้ผู้เลี้ยงกุ้ง ผู้เลี้ยงปลา ชาวสวน ผู้ใช้น้ำจากแม่น้ำ ได้รับความเสียหาย หรือกรณีที่น้ำมันจากเรือบรรทุกน้ำมันรั่วไหลลงสู่ทะเลสร้างความเสียหาย หรือ กรณีกลุ่มผู้เสียหายฟ้องเรียกค่าเสียหายในคดีแรงงานหรือคดีผู้บริโภค เป็นต้น

การที่ศาลจะพิจารณาอนุญาตให้ดำเนินคดีแบบกลุ่ม ศาลจะต้องพิจารณาให้ได้รับความตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มแล้ว ศาลจะประกาศและส่งคำบอกกล่าวคำสั่งอนุญาตให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มให้สมาชิกกลุ่มทราบ โดยในประกาศและคำบอกกล่าวนี้ จะแจ้งรายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับคดี

สำหรับผลของคำพิพากษาศาลในการดำเนินคดีแบบกลุ่มจะผูกพันสมาชิกกลุ่มทุกคนแม้ว่าสมาชิกกลุ่มจะไม่ได้เป็นคู่ความในคดีก็ตาม อันเป็นการยกเว้นหลักคำพิพากษาผูกพันเฉพาะคู่ความ (Res Judicata) ตามมาตรา ๑๔๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง อย่างไรก็ตาม กฎหมายให้สิทธิสมาชิกกลุ่มที่ไม่ประสงค์จะผูกพันตามคำพิพากษาในคดีแบบกลุ่ม ที่จะแสดงความประสงค์ขอออกจากการเป็นสมาชิกกลุ่ม (Opt-out) โดยการแจ้งความประสงค์ต่อศาลภายในระยะเวลาที่กำหนด และเนื่องจากสมาชิกกลุ่มไม่มีฐานะเป็นคู่ความเพราะไม่ได้เป็นโจทก์ในคดี จึงมีสิทธิจำกัดเพียงเท่าที่กฎหมายกำหนดให้ไว้เท่านั้น

การดำเนินคดีแบบกลุ่มมีรูปแบบการดำเนินคดีที่มีลักษณะเฉพาะหลายประการ เช่น ในวันนัดพร้อมหรือวันชี้สองสถานได้กำหนดให้มีการนำหลักการเปิดเผยเอกสาร (Discovery of Document) และการสอบถามข้อเท็จจริง (Interrogatories) มาใช้ในกระบวนการตรวจสอบพยานหลักฐานและรวบรวมข้อเท็จจริงก่อนวันสืบพยาน

หลังจากศาลมีคำพิพากษาในการดำเนินคดีแบบกลุ่มให้โจทก์ชนะคดีแล้ว โจทก์หรือทนายความฝ่ายโจทก์เท่านั้นที่จะมีอำนาจดำเนินการบังคับคดีแทนสมาชิกกลุ่มทั้งหมด โดยสมาชิกกลุ่มมีสิทธิที่จะยื่นคำขอรับชำระหนี้แต่ไม่มีสิทธิที่จะดำเนินการบังคับคดีด้วยตนเอง และศาลต้องประกาศและส่งคำบอกกล่าวแจ้งคำพิพากษาให้อธิบดีกรมบังคับคดีและสมาชิกกลุ่มทราบ เพื่อให้สมาชิกกลุ่มยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีภายในเวลาที่ศาลกำหนด โดยเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ สมาชิกกลุ่มมีสิทธิโต้แย้งคัดค้านคำขอรับชำระหนี้ของสมาชิกกลุ่มคนอื่นได้ และสมาชิกกลุ่มที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งในเรื่องคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถยื่นคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานบังคับคดีต่อศาลได้ และหากสมาชิกกลุ่มไม่เห็นด้วยกับคำสั่งศาลก็สามารถอุทธรณ์และฎีกาได้

คู่ความในการดำเนินคดีแบบกลุ่มมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล โดยไม่นำข้อจำกัดสิทธิเรื่องทุนทรัพย์ของการอุทธรณ์และฎีกาในข้อเท็จจริงมาใช้บังคับ ส่วนสมาชิกกลุ่มเนื่องจากไม่ได้เป็นคู่ความในคดีจึงไม่มีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เว้นแต่เป็นการอุทธรณ์และฎีกาคำสั่งของศาลในเรื่องคำสั่งคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าพนักงานบังคับคดี

เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้รวบรวมเงินหรือทรัพย์สินของจำเลยเสร็จและหักค่าฤชาธรรมเนียมในการบังคับคดีแล้ว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ก่อนที่เป็นเจ้าหนี้ริมสิทธิเป็นลำดับแรก จากนั้นจ่ายเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์ แล้วจึงจ่ายค่าฤชาธรรมเนียมใช้แทนโจทก์เป็นลำดับถัดไป และจ่ายให้โจทก์ สมาชิกกลุ่ม และเจ้าหนี้อื่นที่มีสิทธิได้รับเฉลี่ยทรัพย์ เป็นลำดับสุดท้าย

การฟ้องเรียกค่าเสียหายโดยใช้การดำเนินคดีแบบกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจึงต้องพิจารณาถึงโอกาสที่จะได้รับการชดเชยค่าเสียหายและจำนวนค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่จะได้รับด้วย เนื่องจากทนายความฝ่ายโจทก์มีบทบาทสำคัญอย่างมากในคดี กฎหมายจึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินรางวัลทนายความฝ่ายโจทก์ไว้เป็นการเฉพาะ และให้จำเลยเป็นผู้จ่ายเงินรางวัลทนายความฝ่ายโจทก์ (ซึ่งแตกต่างจาก

๕๒ เรื่องน่ารู้

สหรัฐอเมริกาที่สมาชิกกลุ่มจะเป็นผู้จ่ายเงินรางวัลความ) โดยจำนวนเงินรางวัลของทนายความฝ่ายโจทก์ต้องไม่เกินร้อยละสามสิบของจำนวนเงินที่โจทก์และสมาชิกกลุ่มมีสิทธิได้รับ ซึ่งเรื่องเงินรางวัลทนายความฝ่ายโจทก์นี้ นักกฎหมายบางท่านมีความคิดเห็นว่า เป็นการยุยงส่งเสริมให้เป็นความกันและทำให้ทนายความได้รับประโยชน์แทนที่จะเป็นสมาชิกกลุ่ม

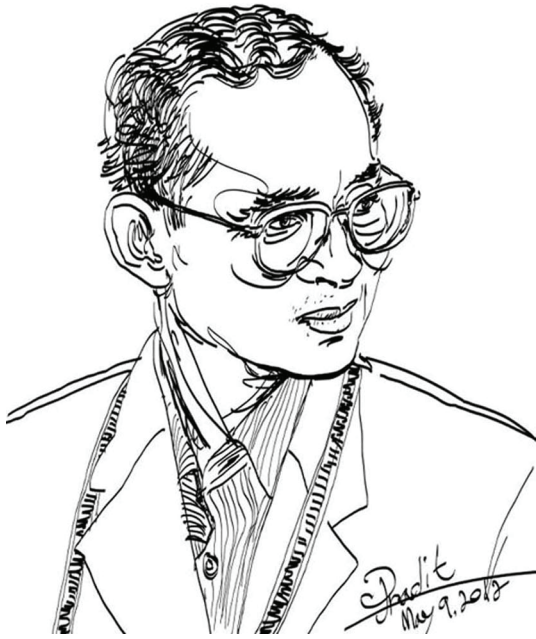
กฎหมายการดำเนินคดีแบบกลุ่มมีประโยชน์และข้อดีในหลายๆ ด้านดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ซึ่งการจะให้การดำเนินคดีแบบกลุ่มก่อเกิดประโยชน์จนบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย จำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในบทบัญญัติกฎหมาย และความเข้าใจและตระหนักในสิทธิและบทบาทหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้พิพากษา โจทก์ ทนายความฝ่ายโจทก์ และสมาชิกกลุ่มซึ่งเป็นประชาชนทั่วไป จึงจะทำให้การดำเนินคดีแบบกลุ่มมีประสิทธิภาพและบรรลุประโยชน์ที่ตั้งไว้ได้

ข้อมูลโดย : ดร.ชนกฤต วรธนัชชากุล อัยการจังหวัดประจำสำนักงานอัยการสูงสุด

ที่มา : สำนักข่าวอิศรา www.isranews.org

“เมื่อมีโอกาสและมืงานทำ ควรเต็มใจทำ...”

“เมื่อมีโอกาสและมืงานทำ
ควรเต็มใจทำ...
โดยไม่จำเป็นต้องตั้งข้อแม้
หรือเงื่อนไขอันใดไว้ให้เป็นเครื่องกีดขวาง
คนที่ทำงานได้จริงๆ นั้น
ไม่ว่าจะจับงานสิ่งใด
ย่อมทำได้เสมอ ”

พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐

เรียนรู้กฎหมายที่ดินเพิ่มเติมจากคำพิพากษาศาลปกครอง*

แนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองที่พิพากษาเกี่ยวกับคดีที่ดิน ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ดินจะแพ้หรือชนะคดีถือว่าเป็นแนวบรรทัดฐานของเจ้าหน้าที่กรมที่ดินที่จะใช้ในการปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการให้บริการแก่ประชาชนฉบับนี้จึงขอเสนอผลของคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดที่ถึงที่สุด ว่าศาลได้พิจารณาและพิพากษาในแต่ละคดีว่าเป็นอย่างไร ซึ่งสำนักกฎหมายจะได้สรุปย่อและทยอยนำลงเพื่อให้เพื่อนๆ สมาชิก หรือผู้ที่สนใจได้ทราบและศึกษาต่อไป

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๙/๒๕๕๙

- ผู้ฟ้องคดี บริษัท ด
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องต่อศาลปกครองระยอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งแก้ไขโฉนดที่ดินดังกล่าว และให้ชดเชยค่าที่ดินเป็นเงิน ๒,๕๒๒,๕๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาและพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒,๕๒๒,๕๐๐ บาท โดยศาลเห็นว่า การออกเอกสารสิทธิในที่ดินของพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีอำนาจหน้าที่ออกเอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ เช่นว่านั้นได้ โดยนำรูปแบบที่ได้จากการรังวัดออกโฉนดที่ดินลงในระวางแผนที่เพื่อการออกโฉนดที่ดิน ก็พบว่าตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินดังกล่าวอยู่ตำแหน่งที่ดินเดียวกันกับที่ดินโฉนดแปลงอื่น และจะพบว่าที่ดินบางส่วนทับซ้อนกับที่ดินแปลงอื่น แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออกโฉนดที่ดิน ทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีกรรมสิทธิ์ทับซ้อนกับที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๘ ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินดังกล่าวโดยสุจริต ย่อมได้รับความเสียหาย และเป็นการละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐจึงต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตน

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

กรณีการออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุในแบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค. ๑) ด้วยอักษรแดง โดยใช้วิธีขีดคร่อมทั้งฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่และฉบับเจ้าของที่ดินไว้ว่า “ส.ค. ๑ ฉบับที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเลขที่.....แต่วันที่.....” แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานด้วย โดยปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/๓๒๕๐๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยเคร่งครัด เพื่อบังคับการหลอกลวงโดยนำ ส.ค. ๑ ไปดำเนินการขายให้แก่บุคคลอื่นหรือออกเอกสารสิทธิต่อไป

* ขวัญชัย อนันตานนท์ นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มคดีปกครอง ๒ สำนักกฎหมาย

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๙๖/๒๕๕๖

- ผู้ฟ้องคดี นาย ก.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมการปกครอง ที่ ๑
กรมที่ดิน ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษาเห็นฟ้องด้วยการที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดใช้เงินจำนวน ๒๗/๓,๓๔๙.๑๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินจำนวน ๒๑๒,๙๗๐ บาท นับถัดจากวันฟ้องคดีเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี โดยให้ชำระให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่ศาลมีคำพิพากษา และคืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีให้แก่ผู้ฟ้องคดี คำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก นั้น จึงเป็นกรณีที่กรมที่ดินเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่าเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ใดไป ให้หมายเหตุใน ส.ค. ๑ อีก ด้วยอักษรแดง โดยใช้วิธีขีดคร่อมทั้งฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่และฉบับเจ้าของที่ดินไว้ว่า “ส.ค. ๑ ฉบับที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเลขที่.....แต่วันที่.....” แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานด้วย รวมถึงถ้าผู้ขอ น.ส. ๑ หรือ น.ส. ๓ มาขอออกโฉนดที่ดิน และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอไปแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติโดยอนุโลมเช่นเดียวกับการออก น.ส. ๓ โดยใช้ขีดคร่อมใน ส.ค. ๑ และใน น.ส. ๓ ฉบับเจ้าของที่ดินที่ผู้ขอมายื่น แล้วรายงานให้นายอำเภอจัดการในฉบับเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ตรงกันด้วย ตามระเบียบปฏิบัติที่หนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/๓๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๔ กำหนดไว้โดยเคร่งครัด การที่เจ้าพนักงานที่ดินมิได้ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานที่ดินไม่ปฏิบัติตามระเบียบซึ่งได้กำหนดไว้ เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออกโฉนดที่ดิน หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี แล้วมาไล่เบี้ยเอากับพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิด หากพิสูจน์ได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้กระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

กรณีการออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หมายเหตุใน แบบแจ้งการครอบครอง (ส.ค.๑) ด้วยอักษรแดง โดยใช้วิธีขีดคร่อมทั้งฉบับพนักงานเจ้าหน้าที่และฉบับเจ้าของที่ดินไว้ว่า “ส.ค. ๑ ฉบับที่ได้ออก น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินเลขที่.....แต่วันที่.....” แล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ลงชื่อกำกับไว้เป็นหลักฐานด้วย โดยต้องปฏิบัติตามหนังสือกรมที่ดิน ที่ มท ๐๖๐๖/๓๒๕๐๓ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๔ โดยเคร่งครัด เพื่อป้องกันการนำ ส.ค.๑ ฉบับดังกล่าวไปดำเนินการขายหรือออกเอกสารสิทธิต่อไป

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๖๖๕/๒๕๕๖

- ผู้ฟ้องคดี นาย จ.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
สำนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้จดทะเบียน (สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน)

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองเชียงใหม่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท เนื่องจากเจ้าพนักงานที่ดินฝ่าฝืนคำสั่งระงับการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนของที่ดินพิพาท

ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษากลับคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่า การที่ผู้ฟ้องคดีระบุไว้ในหนังสือมอบอำนาจฉบับที่สองที่มอบอำนาจให้นาง ช. ไปดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) เลขที่ ๔๑๕ และเลขที่ ๔๓๖/๒๑ ตำบลหางดง อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ให้แก่นาง ช. แทนผู้ฟ้องคดีว่าถ้ายังมิได้ดำเนินการโอนสิทธิครอบครองที่ดินภายในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗ ก็ให้หนังสือที่เกี่ยวกับการมอบอำนาจฉบับนี้สิ้นสภาพลงทันทีและให้ทุกอย่างกลับมาเหมือนดังเดิม หนังสือมอบอำนาจฉบับดังกล่าวจึงเป็นอันสิ้นผลไปแล้ว ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดเชียงใหม่ สาขาหางดง ได้จดทะเบียนโอนขายที่ดินตามหลักฐานหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) แปลงดังกล่าว ให้แก่นาง ช. จึงเป็นการประมาทเลินเล่อทำต่อผู้ฟ้องคดีโดยผิดกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีเสียหายแก่สิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓) จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นในการตรวจสอบสภาพหนังสือมอบอำนาจดังกล่าวว่ามีผลใช้บังคับได้หรือไม่ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการจดทะเบียน หน่วยงานของรัฐที่พนักงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวสังกัดอยู่ต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการจดทะเบียนประเภทใดก็ตามที่มีการมอบอำนาจมาดำเนินการ เจ้าพนักงานที่ดินและพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอจะต้องตรวจสอบหนังสือมอบอำนาจให้ละเอียดว่า ผู้รับมอบอำนาจมีอำนาจหรือสิทธิที่จะทำการโอนสิทธิครอบครองที่ดินให้แก่ตนเองแทนผู้มอบอำนาจได้อีกหรือไม่ เพื่อป้องกันความผิดพลาด อันจะก่อให้เกิดความเสียหายในภายหลัง และเจ้าพนักงานที่ดินต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมที่ดินว่าด้วยการมอบอำนาจให้ทำการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม หรือกิจการอื่นเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๗ หมวด ๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบฯ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยเคร่งครัด

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๒๓/๒๕๕๗

● ผู้ฟ้องคดี บรรษัท บ.

● ผู้ถูกฟ้องคดี กระทรวงมหาดไทย ที่ ๑
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ที่ ๒
กรมที่ดิน ที่ ๓
อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๔

● เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออก น.ส.๓ ก. (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก.ทั้งสี่แปลง และเรียกค่าเสียหายเป็นเงิน ๙,๓๒๐,๗๕๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาแล้วเห็นฟ้องด้วยบางส่วนและพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๙,๓๒๐,๙๕๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๙.๕ ต่อปี ของเงินจำนวนดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ คืบค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมด ทั้งสองศาลให้แก่ผู้ฟ้องคดี นอกจากนี้ที่แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่าการออก น.ส. ๓ ก. ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. พิกพาไม่ได้ตรวจสอบพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙)ฯ และได้ตรวจสอบหลักฐาน ส.ค. ๑ ว่าตรงตามข้อเท็จจริงหรือไม่ ซึ่งตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ ย่อมจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมีการตรวจสอบเอกสารสิทธิในบริเวณที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ซึ่งเมื่อเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดี ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และไม่ดำเนินการอย่างรอบคอบเคร่งครัด จนเป็นเหตุให้ น.ส. ๓ ก. แปลงพิพาททั้งสี่แปลงออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายจนต้องถูกเพิกถอนในที่สุด ความเสียหายเกิดจากความบกพร่องต่อหน้าที่หรือเกิดจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดี

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการออกเอกสารสิทธิ ย่อมจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมีการตรวจสอบเอกสารสิทธิในบริเวณที่ขอออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓ ก.) และพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งมีหน้าที่ในการดำเนินการออก น.ส. ๓ ก. พิกพาต้องตรวจสอบพิสูจน์ที่ดินตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ ๔๓ (พ.ศ. ๒๕๓๙)ฯ และต้องตรวจสอบหลักฐาน ส.ค. ๑ ว่าตรงตามข้อเท็จจริงหรือไม่

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๓/๑/๒๕๕๖

- ผู้ฟ้องคดี เทศบาลตำบลสันป่าตอง (สุชาภิบาลยุหว่า เดิม)
- ผู้ถูกฟ้องคดี อธิบดีกรมที่ดิน ที่ ๑
กรมที่ดิน ที่ ๒
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออก น.ส. ๓ ก. (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองเชียงใหม่ ขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอนโฉนดที่ดินของผู้ฟ้องคดี และเรียกค่าเสียหายเป็นเงิน ๑,๐๕๐,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๒๖๒,๕๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๙.๕ ต่อปีโดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในฐานะหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดี ๑ ใน ๔ ส่วน ของราคาที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีซื้อจาก นาย ช เนื่องจาก นาย ช และคณะกรรมการสุชาภิบาลยุหว่า มีส่วนในการกระทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่า ที่ดินแปลงใดเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ทางราชการไม่สามารถออกโฉนดที่ดินในที่ดินแปลงดังกล่าวได้ การที่พนักงานเจ้าหน้าที่

ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ดำเนินการออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๓๒๔๕๒ ให้แก่นายช จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจำเป็นต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นในการตรวจสอบสภาพและสถานะของที่ดินดังกล่าวได้ แต่หาได้ใช้เพียงพอไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ กระทำการโดยประมาทเลินเล่อในการออกโฉนดที่ดิน เมื่อนาย ช ได้ขายที่ดินแปลงดังกล่าวให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพื่อเป็นที่ทิ้งขยะ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งให้เพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าว ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย จึงเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดี

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้แก่ผู้ขอ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิย่อมจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมีการตรวจสอบว่าที่ดินแปลงใดเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ตามมาตรา ๑๓๐๔ (๒) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเป็นที่ดินที่ทางราชการสามารถออกโฉนดที่ดินในที่ดินแปลงดังกล่าวได้ หรือไม่

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๔๘/๒๕๕๖

- ผู้ฟ้องคดี นาง ส.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการเขียนจำนวนเนื้อที่ในเอกสารสิทธิผิดพลาด
(สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางโดยอ้างว่า ได้รับความเสียหายจากการจดทะเบียนที่ต้องเสียเงินค่าซื้อที่ดินและค่าธรรมเนียมในการโอนที่ดินอันสืบเนื่องมาจากการรังวัดออกโฉนดที่ดินทำให้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีมีเนื้อที่น้อยกว่าเนื้อที่ตามทีระบุไว้ในโฉนดที่ดิน ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยราคาที่ดินเป็นเงิน ๑๗,๘๓๕,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาว่า การออกโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒๔๑ เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓,๐๖๖,๖๖๘ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของจำนวนเงินดังกล่าว ชอบด้วยกฎหมายแล้วจึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่าการที่เจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดยกเนื้อที่แปลงแยกที่ ๑ เพื่อแบ่งแยกเป็นที่ดินตามโฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒๔๑ ไปเขียนในรายงานการรังวัดผิดพลาดเป็นเหตุให้โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒๔๑ มีเนื้อที่ปรากฏในโฉนดที่ดิน ๓ ไร่ ๓ งาน ทั้งที่ดินแปลงดังกล่าวมีเนื้อที่ ๒ ไร่ ๓ งาน โฉนดที่ดินเลขที่ ๖๑๒๔๑ จึงเป็นโฉนดที่ดินที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเมื่อการกระทำดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบของราชการกำหนด และผลจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ถือว่าเป็นการประมาทเลินเล่อทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย กรมที่ดินในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ผู้ทำการรังวัดย่อมต้องมีหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๓,๐๖๖,๖๖๘ บาท หลังจากกรมที่ดินได้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว กรมที่ดินต้องใช้สิทธิไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังต่อไป

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการดำเนินการออกเอกสารสิทธิใดก็ตาม พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายทะเบียนหรือฝ่ายรังวัดซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการเขียน พิมพ์ หรือทาน ต้องมีความรอบคอบอย่างมากในการเขียนข้อความใดๆ ลงในโฉนดจะต้องตรวจสอบตลอดเวลาเกี่ยวกับการเขียนโฉนดที่ดิน ว่าได้ดำเนินการถูกต้องตรงตามที่ช่างรังวัดได้รังวัดมาหรือไม่ โดยเฉพาะจำนวนเนื้อที่ที่ดิน หากผิดพลาดไป จะเกิดผลเสียอย่างมากมาย ถ้าที่ดินแปลงดังกล่าวมีราคาประเมินสูง หรือที่ดินตั้งอยู่ในย่านธุรกิจ

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๘๙๖/๒๕๕๖

● ผู้ฟ้องคดี นาย พ.

● ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน

● เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออก น.ส. ๓ ก. (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายจากการที่ดินของผู้ฟ้องคดีถูกเพิกถอน รวมเป็นเงิน ๒,๖๘๒,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีชำระค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๓๕๔,๐๗๙.๑๘๔ บาท **จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่า**การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีทำการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมที่ดินโฉนดเลขที่ ๑๒๔๕ โดยมีได้ตรวจสอบว่านางสาว ว มีชื่อในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๔๕ และมีได้รับมอบอำนาจให้มาระวางแนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตจากนาย ป ผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินเลขที่ ๑๒๔๗ ในขณะนั้นทั้งสองครั้ง ทั้งที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีสามารถตรวจสอบจากโฉนดที่ดิน และเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับโฉนดที่ดินดังกล่าวซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ฟ้องคดีได้ และในการแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกันกับผลการรังวัดและการจดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมนั้น เมื่อผลการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวมได้เนื้อที่มากกว่าเดิมเป็นจำนวนมากและรูปแบบที่คลาดเคลื่อนจากเดิมเกินเกณฑ์เฉลี่ยทับที่ดินข้างเคียง เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีย่อมต้องใช้ความระมัดระวังยิ่งกว่ากรณีทั่วไปที่ผลการรังวัดปรากฏรูปแบบที่หรือเนื้อที่คลาดเคลื่อนจากเดิมไม่เกินเกณฑ์เฉลี่ยและไม่ทับที่ดินข้างเคียง จากพฤติการณ์ดังกล่าว ถือว่าเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ในการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวม แก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกับความจริง จดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมที่ดินแปลงพิพาท โดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่ อันเป็นการกระทำประมาทเลินเล่อทำให้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ฟ้องคดี เป็นเงิน ๓๕๔,๐๗๙.๑๘๔ บาท

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการดำเนินการรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวม แก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกับความจริง จดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมที่ดินแปลงพิพาทเจ้าพนักงานที่ดินผู้มีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่าบุคคลผู้มานำชี้เขตหรือเจ้าของที่ดินแปลงข้างเคียงเป็นผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินและได้รับมอบอำนาจให้มาระวางแนวเขตและลงชื่อรับรองแนวเขตจากผู้มีชื่อในโฉนดที่ดินในขณะนั้นหรือไม่ โดยเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีสามารถตรวจสอบจากโฉนดที่ดิน และเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับโฉนดที่ดินดังกล่าวซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้ฟ้องคดีได้โดยปฏิบัติตามข้อ ๔๕ วรรคหนึ่งและวรรคสี่ แห่งระเบียบกรมที่ดิน ว่าด้วยการเขียนข้างเคียง และการรับรอง

แนวเขตที่ดิน พ.ศ. ๒๕๒๙ และในการแก้ไขแผนที่หรือเนื้อที่ให้ตรงกันกับผลการรังวัดและการจดทะเบียนแบ่งกรรมสิทธิ์รวมนั้น ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๙ ทวิ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๒๕๔/๒๕๕๖

- ผู้ฟ้องคดี บริษัท ข.
- ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน
- เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการจดทะเบียน (สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)
- คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีได้ฟ้องคดีต่อศาลปกครองนครศรีธรรมราช ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ให้เพิกถอน น.ส. ๓ ก. ของผู้ฟ้องคดีรวม ๑๑ แปลง และให้ชดเชยค่าที่ดินที่ถูกเพิกถอนค่าขาดรายได้จากการทำสวนปาล์ม และค่าเงินทุน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๕,๐๔๓,๐๐๐ บาท

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๙๑๗,๕๐๐ บาท จึงเป็นกรณีที่ถูกฟ้องคดีเป็นฝ่ายแพ้คดี โดยศาลเห็นว่าที่ดินทั้ง ๑๑ แปลง ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีออก น.ส. ๓ ก. เป็นที่ดินที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ประกอบกับ ข้อ ๘ (๒) ของกฎกระทรวงฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗ เนื่องจากเป็นที่เขาและที่ภูเขาอยู่ในเขตที่ราชการได้จำแนกไว้เป็นเขตป่าไม้ถาวรพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดียอมเล็งเห็นได้ตั้งแต่เวลาที่ได้ออกน.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลงแล้วว่าบุคคลผู้มีชื่อใน น.ส. ๓ ก. อาจจะนำที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลง ไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมกับบุคคลภายนอก และบุคคลภายนอกย่อมมีเหตุผลอันควรเชื่อได้ว่า น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลง ซึ่งเป็นเอกสารมหาชนเป็น น.ส. ๓ ก. ที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อบุคคลผู้มีชื่อใน น.ส. ๓ ก. นำที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลงดังกล่าวไปจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมขายให้แก่ผู้ฟ้องคดี และต่อมาที่ดินแปลงดังกล่าวถูกอธิบดีกรมที่ดินมีคำสั่งให้เพิกถอนเนื่องจากเป็น น.ส. ๓ ก. ที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ซื้อที่ดินตาม น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลง ได้รับความเสียหายโดยไม่อาจอ้างการได้มาซึ่งสิทธิในที่ดินที่ได้มาโดยทางนิติกรรมและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วได้รับความเสียหายที่เกิดแก่ผู้ฟ้องคดีดังกล่าว จึงเป็นผลโดยตรงจากการที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำความจงใจในการออก น.ส. ๓ ก. ทั้ง ๑๑ แปลง ให้แก่บุคคลผู้มีชื่อใน น.ส. ๓ ก. โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เจ้าหน้าที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบชดเชยค่าเสียหายให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๙๑๗,๕๐๐ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดจึงต้องรับผิดชอบแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ได้กระทำการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามนัยมาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ก่อนเจ้าพนักงานที่ดินไม่ว่าฝ่ายทะเบียนหรือฝ่ายรังวัดจะดำเนินการออกเอกสารสิทธิประเภทใดก็ตาม เจ้าพนักงานที่ดินจะต้องตรวจสอบเอกสารและปฏิบัติตามระเบียบและวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๓ ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ประกอบกับ ข้อ ๘ (๒) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๙๗

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๑๙/๒๕๕๘

● ผู้ฟ้องคดี นาย ท.

● ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน ที่ ๑
กระทรวงมหาดไทย ที่ ๒

● เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓)
(สำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญ)

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๙,๑๕๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่คดีถึงที่สุด และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลในศาลปกครองชั้นต้นให้แก่ผู้ฟ้องคดีและในชั้นอุทธรณ์ให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองบางส่วนตามส่วนของการชนะคดี นอกจากนี้ที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น**จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีแพ้คดี โดยศาลเห็นว่า**การที่พนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งมีหน้าที่ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ดำเนินการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ให้แก่เจ้าของที่ดินเดิม โดยไม่ได้ตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ที่เจ้าของที่ดินเดิม นำมาเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวมีการออกเอกสารสิทธิแล้วหรือไม่ มีอาณาเขตข้างเคียงอย่างไร เป็นที่ดินทับซ้อนกับที่ดินแปลงอื่นหรือไม่ เป็นที่ดินที่เพิ่งออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้หรือไม่ และเป็นการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ จึงเป็นการกระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ของผู้มีอำนาจหน้าที่ในการออกเอกสารสิทธิ แต่หาได้ใช้ความระมัดระวังให้เพียงพอไม่ พฤติการณ์ดังกล่าวถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำโดยประมาทเลินเล่อในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) จึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อในการปฏิบัติหน้าที่ ความเสียหายเกิดจากความบกพร่องต่อหน้าที่หรือเกิดจากการประมาทเลินเล่อของเจ้าหน้าที่ผู้ถูกฟ้องคดี

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ให้แก่ผู้ขอ พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องตรวจสอบตำแหน่งที่ตั้งของที่ดินตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) ที่เจ้าของที่ดินเดิม นำมาเป็นหลักฐานในการออกหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส. ๓) ว่าที่ดินบริเวณดังกล่าวมีการออกเอกสารสิทธิแล้วหรือไม่ มีอาณาเขตข้างเคียงอย่างไร เป็นที่ดินทับซ้อนกับที่ดินแปลงอื่นหรือไม่ เป็นที่ดินที่เพิ่งออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ให้ได้หรือไม่ และเป็นการแจ้งการครอบครองที่ดิน (ส.ค. ๑) โดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพื่อป้องกันความผิดพลาดเสียหาย

ย่อคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๔๙/๒๕๕๘

● ผู้ฟ้องคดี นาย พ.

● ผู้ถูกฟ้องคดี กรมที่ดิน

● เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการจดทะเบียน (สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน)

● คำวินิจฉัยของศาล

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดได้เห็นฟ้องด้วยกับการที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนการจดทะเบียนนิติกรรมจำนองที่ดิน น.ส. ๓ ก. เลขที่ ๓๔๖ ระหว่าง นาง อ ผู้จำนอง กับ นาง ภ ผู้รับจำนอง ซึ่งได้จดทะเบียนเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ตั้งแต่วันจดทะเบียนและให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดเชยค่าเสียหายเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท แก่ผู้ฟ้องคดีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันพิพากษา และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลแก่ผู้ฟ้องคดีตามส่วนของการชนะคดีส่วนค่าชดเชยให้ยก จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีแพ้คดี โดยศาลเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาง อ ได้เสียชีวิตเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๓๙ ตามใบมรณบัตรเลขที่ ๑๐๓๖/๒๕๓๙ ของสำนักทะเบียนอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา นาง อ จึงไม่อาจเป็นผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมดังกล่าวได้ด้วยตนเอง ซึ่งเจ้าพนักงานที่ดินต้องทำการสอบสวนเพื่อให้ทราบถึงสิทธิและความสามารถของคู่กรณีและความสมบูรณ์ของสัญญาที่นำมาจดทะเบียน การจดทะเบียนจำนองของเจ้าหน้าที่ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ ให้กับ นาง ภ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๗๑ บัญญัติไว้ การที่เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ทำการสอบสวนคู่กรณี และเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระทำไม่ถูกต้องตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่ประมวลกฎหมายที่ดินบัญญัติไว้ ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีกระทำละเมิดจากการใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีในฐานะหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

● แนวทางปฏิบัติตามคำพิพากษา

ในการจดทะเบียนประเภทใดก็ตาม เจ้าพนักงานที่ดินต้องทำการสอบสวนเพื่อให้ทราบถึงสิทธิและความสามารถของคู่กรณีและความสมบูรณ์ของสัญญาที่นำมาจดทะเบียน ตามมาตรา ๗๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินโดยเคร่งครัด

สวัสดิ์ศรีรับ

●●●●●●

หนึ่งคนรักดี...

“ ร้อยคนรัก... ไม่เท่า
หนึ่งที่รักดี
ร้อยคำหวานที่มี... ไม่อาจเท่า
หนึ่งคำที่จริงใจ ”

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน

โดยที่เห็นเป็นการสมควรปรับปรุงกฎบัตรการตรวจสอบภายใน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการตรวจสอบภายใน การกิจ อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในปัจจุบัน จึงให้ยกเลิกกฎบัตรการตรวจสอบภายใน กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน ฉบับลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๕ และให้ใช้กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้แทน

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบอ้างอิงและเป็นแนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับและผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ขอบเขตการปฏิบัติงาน และกรอบจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๑. คำนิยาม

การตรวจสอบภายใน คือ กิจกรรมการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ ซึ่งจัดให้มีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น การตรวจสอบภายในจะช่วยให้ส่วนราชการบรรลุถึงเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลเป็นระบบ

มาตรฐานการตรวจสอบภายใน คือ ข้อบังคับพื้นฐานที่ต้องปฏิบัติตามสำหรับการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการปฏิบัติงานในงานวิชาชีพตรวจสอบภายใน

จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน คือ หลักการที่เกี่ยวกับวิชาชีพและการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน รวมถึงหลักปฏิบัติที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติ

หน่วยรับตรวจ หมายถึง สำนัก กอง หรือเทียบเท่า สำนักงานที่ดินกรุงเทพมหานครและสาขาส่งงานที่ดินจังหวัด สาขา ส่วนแยก และอำเภอ

๒. วัตถุประสงค์การตรวจสอบภายใน

๒.๑ เพื่อให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ด้วยความเป็นอิสระ เที่ยงธรรม โดยเพิ่มมูลค่าในกระบวนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานของหน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบาย แผนงาน ระเบียบปฏิบัติ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า มีการกำหนดและประเมินผลกระทบจากความเสี่ยงที่สำคัญ นำไปสู่ระบบการควบคุมภายในที่ดี ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า

๒.๓ เพื่อให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า ข้อมูลทางการเงิน การบริหารงาน และการดำเนินงานที่สำคัญมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และทันเวลา โดยสอบทานและประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน การบริหารงาน และความเพียงพอของการควบคุมภายใน

๓. สายการบังคับบัญชา

๓.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมที่ดิน มีโครงสร้างการแบ่งงานภายในออกเป็น ๑ งาน ๓ กลุ่มงาน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุด และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมที่ดิน

๓.๒ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่ออธิบดีกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาอนุมัติ และส่งสำเนาแผนการตรวจสอบภายในที่ได้รับอนุมัติแล้วให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๓.๓ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน เสนอรายงานผลการตรวจสอบภายในโดยตรงต่ออธิบดีกรมที่ดิน เพื่อพิจารณาสั่งการแล้วสำเนารายงานดังกล่าวให้คณะกรรมการตรวจสอบ และประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย

๓.๔ ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน กำหนดนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานให้ชัดเจน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน รวมทั้งควบคุมการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบประจำปี

๔. อำนาจหน้าที่

๔.๑ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของทุกหน่วยงานในสังกัดกรมที่ดิน และมีอำนาจในการเข้าถึงบุคคล ข้อมูล ทรัพย์สิน เอกสารหลักฐาน ระบบงานและการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อรับทราบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยหน่วยรับตรวจมีหน้าที่ในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของกลุ่มตรวจสอบภายใน ดังนี้

(๑) อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล และคำชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องที่ตรวจสอบแก่ผู้ตรวจสอบภายใน

(๒) จัดเตรียมรายละเอียดแผนงาน/โครงการ ระบบบัญชี และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ

(๓) ปฏิบัติตามข้อทักท้วง และข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบภายใน ในเรื่องต่างๆ ที่อธิบดีกรมที่ดินสั่งการให้ปฏิบัติ และรายงานผลการดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน

๔.๒ กลุ่มตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการประเมินระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำในเรื่องดังกล่าว แต่ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน การจัดวาง หรือแก้ไขระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยงของหน่วยรับตรวจ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ผู้ตรวจสอบภายใน ความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน ไม่มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ ปราศจากการแทรกแซงในการปฏิบัติงาน และการเสนอความเห็นในการตรวจสอบจากบุคคลหนึ่งบุคคลใด และไม่ควรเป็นกรรมการในคณะกรรมการใดๆ ของส่วนราชการหรือหน่วยงานในสังกัดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและการเสนอความเห็น

๕. ความรับผิดชอบ

๕.๑ กำหนดเป้าหมาย ทิศทาง ภารกิจงานตรวจสอบภายใน เพื่อสนับสนุนการบริหารงาน และการดำเนินงานด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของกรมที่ดิน และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมการบริหารความเสี่ยง และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน

๕.๒ เสนอแผนการตรวจสอบภายในประจำปีต่ออธิบดีกรมที่ดินพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายน

๕.๓ ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นไปตามมาตรฐานการตรวจสอบภายใน และจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ คู่มือ/แนวปฏิบัติการตรวจสอบภายในของกรมบัญชีกลาง และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล

๕.๔ เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิบดีกรมที่ดิน ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อย ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

๕.๕ ติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ โดยให้หน่วยรับตรวจชี้แจงหรือรายงานผลการดำเนินการภายใน ๔๕ วัน นับจากวันที่ได้รับรายงาน เพื่อสรุปเสนออธิบดีกรมที่ดิน

๕.๖ ให้คำปรึกษาและความเห็นด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งของทางราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง และระบบควบคุมภายในแก่หัวหน้าส่วนราชการ หน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องในลักษณะเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า เกิดประโยชน์สูงสุดแก่กรมที่ดิน

๕.๗ ประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ ข้อมูล และข้อเสนอแนะในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์ สามารถนำไปสู่การพัฒนา ปรับปรุง แก้ไข

๕.๘ ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผล ภาคราชการประจำกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในบรรลุเป้าหมายและเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๙ พัฒนาบุคลากรของกลุ่มตรวจสอบภายในให้มีความรู้ความชำนาญ ทักษะด้าน วิชาชีพตรวจสอบภายใน มาตรฐานการตรวจสอบภายในและจริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ และบุคคลทั่วไป ต่อผลการปฏิบัติงาน ของผู้ตรวจสอบภายใน

๕.๑๐ ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๖. ขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

๖.๑ สอบทานการปฏิบัติงาน ระบบงาน ตลอดจนวิธีปฏิบัติของหน่วยรับตรวจ เพื่อประเมิน ระบบการควบคุมภายใน ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแลอย่างต่อเนื่อง

๖.๒ สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และหรือ/กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง ที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรงตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับนโยบายของกรมที่ดิน

๖.๓ สอบทานความถูกต้อง เชื่อถือได้ของข้อมูลรายงานการเงิน และประเมินผลการปฏิบัติงาน ด้านบัญชีของหน่วยรับตรวจ

๖.๔ ตรวจสอบระบบการดูแลรักษา และความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจให้ มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๖.๕ สอบทานการควบคุมทั่วไปของระบบสารสนเทศ การรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ความพร้อมใช้งานของระบบงาน ตามแนวปฏิบัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศของหน่วยงาน ภาครัฐ

๖.๖ วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

๖.๗ ให้คำปรึกษาและบริการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มคุณค่าให้แก่องค์กร และปรับปรุง การดำเนินงาน การออกแบบระบบงาน วิธีการต่างๆ ในการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ

๗. จริยธรรมการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

ผู้ตรวจสอบภายในพึงประพฤติปฏิบัติงานภายใต้กรอบความประพฤติที่ดีงามในอันที่จะนำมา ซึ่งหลักประกันความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม เป็นอิสระ และเปี่ยมคุณภาพนอกเหนือจาก การปฏิบัติตามจรรยาบรรณของข้าราชการ และกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้อง

หลักปฏิบัติที่กำหนดในกรอบจริยธรรม เป็นหลักการพื้นฐานในการปฏิบัติหน้าที่ที่ผู้ตรวจสอบภายในพึงปฏิบัติโดยใช้สามัญสำนึก และพิจารณาณอันเหมาะสม จึงควรยึดถือและดำรงไว้ซึ่งหลักปฏิบัติดังต่อไปนี้

๓/๑ ความซื่อสัตย์ (Integrity) ความซื่อสัตย์ของผู้ตรวจสอบภายในจะสร้างให้เกิดความไว้วางใจ และทำให้ดุลยพินิจของผู้ตรวจสอบภายในมีความน่าเชื่อถือ และยอมรับจากบุคคลทั่วไป

๓/๒ ความเที่ยงธรรม (Objectivity) ผู้ตรวจสอบภายในจะแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และรายงานผลการตรวจสอบด้วยความไม่ลำเอียง ผู้ตรวจสอบภายในต้องทำหน้าที่อย่างเที่ยงธรรมในทุกๆ สถานการณ์และไม่ปล่อยให้ความรู้สึกส่วนตัวหรือความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่นเข้ามามีอิทธิพลเหนือการปฏิบัติงาน

๓/๓ การปกปิดความลับ (Confidentiality) ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องเคารพในคุณค่า และสิทธิของผู้เป็นของข้อมูลที่ได้รับทราบจากการปฏิบัติงาน และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงเสียก่อน ยกเว้นในกรณีที่มีพันธะในแง่ของงานอาชีพและเกี่ยวข้องกับกฎหมายเท่านั้น

๓/๔ ความสามารถในหน้าที่ (Competency) ผู้ตรวจสอบภายในจะต้องนำความรู้ ทักษะ และประสบการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

กฎบัตรการตรวจสอบภายในฉบับนี้ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) **อภิรักษ์ ชื่นธานุวงศ์**

(นายอภิรักษ์ ชื่นธานุวงศ์)

อธิบดีกรมที่ดิน

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๕๑๕.๑/ว ๒๒๕๐๕

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๖ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย**
๑. สำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นพิเศษตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับกรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
 ๒. สำเนาพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๔๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๓
 ๓. สรุปการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้ออกประกาศกำหนดให้เรียกเก็บค่าจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ ในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ สำหรับการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่เจ้าของที่ดินโอนให้แก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในส่วนที่เจ้าของที่ดินมีหน้าที่ต้องชำระ และกรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน ในส่วนที่เกษตรกรผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องชำระ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และโดยที่พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๔๑๙) พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่กำหนดให้กิจการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เฉพาะการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ และการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร ได้รับการยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ ยังมีผลใช้บังคับอยู่ โดยไม่มีกำหนดเวลาสิ้นสุด ปราบกฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. และ ๒.

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและภาษีอากรในการจดทะเบียนขายอสังหาริมทรัพย์ในกรณีข้างต้นถูกต้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำสรุปแนวทางปฏิบัติในการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓. มาเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่ดินทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **อภิรักษ์ ชี้อาณวงศ์**
(นายอภิรักษ์ ชี้อาณวงศ์)
อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน
ส่วนมาตรฐานการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๓๖๒
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

(สำเนา)

ประกาศกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์การลดหย่อนค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเป็นพิเศษ
ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับกรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์
ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เห็นชอบเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการโอนอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับกรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้เกษตรกรสามารถมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง และเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายของเกษตรกรและลดต้นทุนโครงการปฏิรูปที่ดิน ทั้งนี้ เพื่อความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑ ประกอบกับข้อ ๒ (๗) (ฎ) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการโอนอสังหาริมทรัพย์ ร้อยละ ๐.๐๑ ตามข้อ ๒ (๗) (ฎ) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๔๗ (พ.ศ. ๒๕๔๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๗ ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่เจ้าของที่ดินโอนให้แก่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมเพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ในส่วนที่เจ้าของที่ดินมีหน้าที่ต้องชำระ

(๒) กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน ในส่วนที่เกษตรกรผู้เช่าซื้อมีหน้าที่ต้องชำระ

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก อานันท์ เปาอินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

(สำเนา)

พระราชกฤษฎีกา
ออกตามความในประมวลรัษฎากร
ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๔๑๙)
พ.ศ. ๒๕๔๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๓
เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะบางกรณี

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๙๑/๓ (๓) แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๔๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๓”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๒๒) ของมาตรา ๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๒๔๐) พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการกำหนดกิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ (ฉบับที่ ๔๐๐) พ.ศ. ๒๕๔๔

“(๒๒) กิจการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เฉพาะการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ และการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นไป”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่การดำเนินกิจการของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการให้เกษตรกรผู้ยืมเงินกองทุนการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นการประกอบกิจการโดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์และการให้เช่าซื้อที่ดินแก่เกษตรกรตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เป็นการขายอสังหาริมทรัพย์เป็นทางค้าหรือหากำไร อันอยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ดังนั้น เพื่อสนับสนุนให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีเงินทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นอันจะทำให้สามารถดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินของเกษตรกรบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ สมควรยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะสำหรับกิจการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๔๑ ก วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๔๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

**สรุปการเรียกเก็บค่าธรรมเนียม ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์
กรณีการโอนอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม**

ประเภท	การเรียกเก็บ/อัตรา
๑. ค่าธรรมเนียม	- กรณีเจ้าของที่ดินขายที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. เพื่อนำไปใช้ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรณี ส.ป.ก. ขายที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนในส่วนที่เจ้าของที่ดิน (ผู้ขาย) และเกษตรกรผู้เช่าซื้อ (ผู้ซื้อ) มีหน้าที่ต้องชำระตามกฎหมาย ในอัตราร้อยละ ๐.๐๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ ไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ - สำหรับค่าธรรมเนียมในส่วนที่ ส.ป.ก. มีหน้าที่ต้องชำระตามกฎหมาย ได้รับการยกเว้น ไม่ต้องเรียกเก็บตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔
๒. ค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	- กรณีเจ้าของที่ดินขายที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. เรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามประมวลรัษฎากร - กรณี ส.ป.ก. ขายที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน ไม่ต้องเรียกเก็บภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย เพราะ ส.ป.ก. ไม่เข้าลักษณะเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามมาตรา ๓๙ แห่งประมวลรัษฎากร จึงไม่มีหน้าที่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล
๓. ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะ	- กรณีเจ้าของที่ดินขายที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. เรียกเก็บภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร (หากอยู่ในหลักเกณฑ์ต้องเสียตามกฎหมาย) - กรณี ส.ป.ก. ขายที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน เข้าข่ายเป็นทางค้าหรือหากำไร แต่ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ ตามพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๔๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๗ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๓๕ โดยไม่มีกำหนดเวลาสิ้นสุดการใช้บังคับ
๔. ค่าอากรแสตมป์	- กรณีเจ้าของที่ดินขายที่ดินให้แก่ ส.ป.ก. เรียกเก็บอากรแสตมป์ตามประมวลรัษฎากร (หากเสียภาษีธุรกิจเฉพาะแล้วไม่ต้องเรียกเก็บอากรแสตมป์ใบรับอีก) - กรณี ส.ป.ก. ขายที่ดินให้แก่เกษตรกรผู้เช่าซื้อที่ดิน ไม่ต้องเรียกเก็บค่าอากรแสตมป์ เพราะว่าการขายอสังหาริมทรัพย์ของ ส.ป.ก. เข้าข่ายเป็นทางค้าหรือหากำไร ซึ่งโดยหลักการต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ และเมื่อเสียภาษีธุรกิจเฉพาะแล้ว จะได้รับการยกเว้นอากรแสตมป์ใบรับ ตามลักษณะแห่งตราสารที่ ๒๔. ใบรับ แห่งบัญชีอัตราอากรแสตมป์ ท้ายประมวลรัษฎากร และแม้จะมีพระราชกฤษฎีกาฯ (ฉบับที่ ๔๑๙) พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกมายกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะให้ ก็ไม่ได้ทำให้ ส.ป.ก. ต้องกลับมาเสียอากรแสตมป์ใบรับอีก

หมายเหตุ

- พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาตรา ๓๘ “ถ้า ส.ป.ก. เกี่ยวข้องในกิจการใด ที่กฎหมายกำหนดให้จดทะเบียนในอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอันเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ในการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ให้ ส.ป.ก. ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนนั้น”
- ประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๙ “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล” หมายความว่า “บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

(สำเนา)

ที่ มท ๐๕๑๕.๓/ว ๒๒๖๓๐

กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษาฯ

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๓/ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง แบบพิมพ์สำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทกรรมสิทธิ์รวมที่ใช้สำหรับที่ดินที่เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย** ๑. แบบพิมพ์บันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รวม (ท.อ. ๑๖)
๒. ตัวอย่างการจัดทำบันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รวม (ท.อ. ๑๖)

ด้วยปรากฏว่าในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทกรรมสิทธิ์รวมสำหรับที่ดินที่เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินบางแห่งใช้แบบพิมพ์ ท.อ. ๕ ซึ่งเป็นแบบพิมพ์หนังสือสัญญาที่ใช้สำหรับที่ดินที่เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง และเดิมอยู่ในอำนาจหน้าที่ของอำเภอ มาปรับแก้ข้อความเพื่อให้ตรงตามบันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รวม (ท.ด. ๓/๐) แต่พนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานที่ดินบางแห่งใช้แบบพิมพ์บันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รวม (ท.ด. ๓/๐) ที่ใช้กับโฉนดที่ดินมาปรับใช้โดยอนุโลม ซึ่งไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

กรมที่ดินได้พิจารณาเห็นสมควรจัดให้มีแบบพิมพ์ใช้ในการจดทะเบียนกรณีดังกล่าวให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จึงกำหนดแบบพิมพ์บันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์รวม (ท.อ. ๑๖) ขึ้นใหม่เพื่อใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมประเภทกรรมสิทธิ์รวมสำหรับที่ดินที่เป็นหนังสือรับรองการทำประโยชน์และสิ่งปลูกสร้าง พร้อมนี้ขอส่งตัวอย่างแบบพิมพ์ดังกล่าว ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย มาเพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม โดยกรมที่ดินได้ให้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศนำไปพัฒนาเพิ่มเติมในระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในสำนักงานที่ดินเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) **อภินันท์ ชี้อาณวงศ์**

(นายอภินันท์ ชี้อาณวงศ์)

อธิบดีกรมที่ดิน

สำนักมาตรฐานการทะเบียนที่ดิน

กลุ่มพัฒนาการทะเบียนที่ดิน

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๗๕๙

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๑๒๔

แบบพิมพ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑
(ท.อ.๑๖)

บันทึกข้อตกลงเรื่องกรรมสิทธิ์ร่วม

ที่ดิน/น.ส.๓/น.ส.๓ ป/น.ส.๓ ข เลขที่.....

ทะเลเบียน

ตำบล..... หมู่ที่..... เล่ม.....
 อำเภอ..... หน้า.....
 จังหวัด..... สารบบเลขที่.....
 จำนวนที่คืน..... ไร่..... งาน..... วา.....

สิ่งปลูกสร้าง

บันทึกข้อตกลงนี้ได้ทำเมื่อวันที่.....เดือน.....พุทธศักราช.....
ณ สำนักงานที่ดิน/ที่ว่าการ.....

ระหว่าง { } เลขประจำตัวประชาชน { } ปี { }

สัญชาติ..... บิดา/มารดาชื่อ.....
 อยู่ที่บ้าน/หมู่บ้าน..... เลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน..... หมู่ที่.....
 ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... หมายเลขโทรศัพท์.....

กับ { } เลขประจำตัวประชาชน { } ผู้ขอถือ.....รวม อายุ { } ปี

.....

สัญชาติ.....บิดา/มารดาชื่อ.....

อยู่ที่บ้าน/หมู่บ้าน.....เลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....หมู่ที่.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....หมายเลขโทรศัพท์.....

ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ข้าพเจ้า.....

ได้ตกลงกันยินยอมให้.....เป็นผู้.....จำนวน.....ส่วนใน.....ส่วน

หรือ เฉพาะส่วนของ.....จำนวน.....ส่วนใน.....ส่วน

ข้อ ๒. ในการตกลงตามข้อ ๑ ข้างเข้า.....

ตกลงให้คำตอบแทนแก่.....เป็นจำนวนเงิน.....บาท
(เงิน.....บาท) และได้ชำระเงินค่าตอบแทนครบถ้วนแล้ว

ข้อ ๓ ทั้งสองฝ่ายรับรองว่า การตกลงตามข้อ ๑ ต่างไม่ทราบเขตและเนื้อที่แน่นอนว่าอยู่ตอนใด และมีจำนวนเท่าใด

บันทึกข้อตกลงนี้ได้ทำเป็นฉบับเดียวเก็บไว้ ณ สำนักงานที่ดินที่ว่าการอำเภอ ทั้งสองฝ่ายได้ตรวจดูข้อตกลงและเข้าใจข้อความโดยตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อ หรือพิมพ์ลายนิ้วมือไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานและพนักงานเจ้าหน้าที่

(ลงลายมือชื่อผู้)

(ลงลายมือชื่อผู้ขอคืน) ๖๖๓)

(ลงลายมือชื่อที่พยาน)

(ลงลายมือชื่อพยาน).....

บันทึกข้อตกลงนี้ได้ทำต่อหน้า

.....พนักงานเจ้าหน้าที่

ประทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญ

ជំនួយ

[illegible]

(สำเนา)

คำสั่งอธิบดีกรมที่ดิน

ที่ ๒๖๓๖/๒๕๕๙

เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่ง
ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน

ตามที่อธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่ง ที่ ๓๖๕๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน เกี่ยวกับการพิจารณาและมีคำสั่งเพิกถอนหรือแก้ไขกรณีที่ได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ และเพิกถอนหรือแก้ไขการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือการจดทะเบียนการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินแทนอธิบดีกรมที่ดิน ตลอดจนการเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งซึ่งรองอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในพื้นที่เขตตรวจราชการ นั้น

โดยที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง นายสุจิต จงประเสริฐ รองอธิบดีกรมที่ดิน ให้ดำรงตำแหน่ง ที่ปรึกษาด้านประสิทธิภาพ (นักวิเคราะห์นโยบายและแผนทรงคุณวุฒิ) กรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๙ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๐๔ ง) ทำให้ นายสุจิต จงประเสริฐ พ้นจากตำแหน่งรองอธิบดีกรมที่ดิน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติงานในกรณีเกี่ยวกับการดำเนินการตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เป็นไปอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้ยกเลิกคำสั่งอธิบดีกรมที่ดินที่ ๓๖๕๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เรื่อง มอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่พิจารณาและมีคำสั่งตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน แทนอธิบดีกรมที่ดิน และมอบหมายให้รองอธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาและมีคำสั่งเพิกถอน หรือแก้ไขเกี่ยวกับการกรณีที่ปรากฏว่าได้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือได้จดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ หรือจดทะเบียนการจดทะเบียนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ใด โดยคลาดเคลื่อนหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ตลอดจนการเพิกถอนหรือแก้ไขคำสั่งซึ่งรองอธิบดีกรมที่ดินได้มีคำสั่ง ตามมาตรา ๖๑ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ในพื้นที่ดังต่อไปนี้

๑. นายมานัส คุ้มสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมที่ดินเขตที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และกรุงเทพมหานคร

๒. นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดิน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมที่ดินเขตที่ ๖, ๗, ๘, ๙ และ ๑๐

๓. นายทรงวุฒิ สายแก้ว รองอธิบดีกรมที่ดิน มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบในเขตตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกรมที่ดินเขตที่ ๕, ๑๑ และ ๑๒

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) อภินันท์ ชี้อาณวงศ์

(นายอภินันท์ ชี้อาณวงศ์)

อธิบดีกรมที่ดิน

๘ ครองใจ ไทยนิรันดร์

๘ จะอยู่คู่ใจไทยทุกถิ่น
 ๘ จะอยู่ตราบนั่นกาลปาวสาน
 ๘ จะอยู่ในใจชาวประชา
 ๘ จะอยู่ทุกเวลาไม่เสื่อมคลาย
 จะ ขอเดินตามอย่างก้าวที่ ๘ ก่อ
 จะ สืบต่อกิจการงานหลากหลาย
 จะ สืบสานปณิธานมิรู้คลาย
 จะ ขอพลีใจกายเพื่อมวลไทย
 ขอ เป็นหนึ่งในพลกนิกรชน
 ขอ เป็นคนสืบสานงานสดใส
 ขอ ๘ ทรงเป็นแรงบันดาลใจ
 ขอ ปวงไทยคงมั่นสามัคคี
 ทำ สิ่งดีเป็นราชสักการะ
 ทำ งานตามภาระและหน้าที่
 ทำ ในกิจการงานให้ดี
 ทำ ตามที่ ๘ ชี้ ๘ บอกมา
 ดี ให้ได้ดังทรงเป็นแบบอย่าง
 ดี ให้ได้ตามทาง ๘ นำหน้า
 ดี ให้โลกรู้ว่าไทยประชา
 ดี ตามอย่างมหाराชา “ภูมิพล”

ประพันธ์โดย : กวีวรรณ

รางวัลระดับโลกของพ่อหลวง กษัตริย์ผู้เป็นดังดวงใจของชาวไทยทั่วประเทศ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พ่อหลวงของปวงชนชาวไทย นับเป็นพระมหากษัตริย์ ที่มีพระอัจฉริยภาพมากมาย โดยเฉพาะพระอัจฉริยภาพในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งทรงเป็นทั้งพระบิดาแห่งการประดิษฐ์ และพระบิดาแห่งเทคโนโลยีของไทย

ผลงานการประดิษฐ์คิดค้นในพระองค์ที่คนไทยรู้จักคุ้นเคยดี ทั้งยังเลื่องลือไปถึงต่างแดน อาทิ การประดิษฐ์เครื่องกลเติมอากาศที่ผิวน้ำหมุนช้าแบบทุ่นลอย หรือ “กังหันน้ำชัยพัฒนา” และโครงการพระราชดำริที่มีคุณค่ายิ่งต่อพสกนิกรชาวไทยอีกหลายโครงการ เช่น โครงการพระราชดำริฝนหลวง โครงการพระราชดำริเรื่องทฤษฎีใหม่ และโครงการพระราชดำริไบโอดีเซล เป็นต้น ซึ่งทุกโครงการล้วนคิดค้นมาเพื่อแก้ไขปัญหาด้านต่างๆ ให้พสกนิกรของพระองค์

พระปรีชาญาณอันสุดจะประมาณนี้ เป็นที่ประจักษ์สายตาชาวโลกทำให้หลายหน่วยงานทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลระดับโลกมากมาย ทั้งในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สาธารณสุข การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กีฬา วรรณกรรม ดนตรี ฯลฯ

● ฝนหลวง - ทฤษฎีใหม่ - โบโอดีเซล ได้รับเกียรติอีก 5 รางวัล

ถัดมาในปี พ.ศ. 2544 เป็นอีกครั้งหนึ่งที่คณะกรรมการจัดงานบรัสเซลส์ ยูเรก้า ได้เชิญประเทศไทยให้ร่วมจัดนิทรรศการสิ่งประดิษฐ์อีกครั้งในงานบรัสเซลส์ ยูเรก้า 2001 ระหว่างวันที่ 13 - 18 พ.ย. 2544 โดยสภาวิจัยแห่งชาติ ได้จัดแสดงผลงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจำนวน 3 ชิ้น คือ ผลงานเรื่องทฤษฎีใหม่ (The New Theory) ผลงานเรื่องน้ำมันโบโอดีเซล สูตรสกัดจากน้ำมันปาล์ม (Palm Oil Formula) และผลงานเรื่องฝนหลวง (Royal Rain Making)

ในงานบรัสเซลส์ ยูเรก้า 2001 นี้ก็อีกเช่นกัน ที่พระปรีชาสามารถและพระอัจฉริยภาพในล้นเกล้าฯ ได้เป็นที่ประจักษ์แก่สายตาคนต่างประเทศอีกครั้ง โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลถึง 5 รางวัล คือ

1. รางวัล D'Un Concept Nouveau de Development de la Thailande พร้อมถ้วยรางวัลทำด้วยเงิน โดยคณะกรรมการตัดสินได้ลงมติเห็นชอบทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเทิดพระเกียรติคุณเป็นกรณีพิเศษแต่ผลงานประดิษฐ์คิดค้นทั้ง 3 ผลงาน ซึ่งเป็นผลงานที่เกิดจากแนวคิดใหม่ในการพัฒนาประเทศไทย

2. รางวัล Gold medal with mention หรือรางวัลสรรเสริญพระอัจฉริยภาพแห่งการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมประกาศเกียรติคุณเทิดพระเกียรติให้แก่ผลงานประดิษฐ์คิดค้นโครงการน้ำมันโบโอดีเซล สูตรสกัดจากน้ำมันปาล์ม

3. รางวัล Gold medal with mention หรือรางวัลสรรเสริญพระอัจฉริยภาพแห่งการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมประกาศเกียรติคุณเทิดพระเกียรติให้กับผลงานประดิษฐ์คิดค้นโครงการทฤษฎีใหม่

4. รางวัล Gold medal with mention หรือรางวัลสรรเสริญพระอัจฉริยภาพแห่งการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ พร้อมประกาศเกียรติคุณเทิดพระเกียรติให้กับผลงานประดิษฐ์คิดค้นโครงการฝนหลวง

และ 5. ถ้วยรางวัล SPECIAL PRIX for His Majesty The King of Thailand พร้อมประกาศนียบัตรมอบให้ผลงานประดิษฐ์คิดค้นทฤษฎีใหม่ ปาล์มน้ำมัน ฝนหลวง และประกาศนียบัตร Honored Member of BACCI โดยเป็นรางวัลจาก Bulgaria American Chamber of Commercial and Industry (BACCI)

● **ยูเอ็น สรรเสริญยกเป็นเกียรติยศที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนามนุษย์**

“ยูเอ็น” โดย นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ (ยูเอ็น) ทูลเกล้าถวายรางวัล “ความสำเร็จสูงสุดด้านการพัฒนามนุษย์ The Human Development Lifetime Achievement Award” แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเฉลิมพระเกียรติในพระปรีชาสามารถ และพระราชกรณียกิจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของพสกนิกรไทยตลอดรัชสมัย เมื่อวันที่ 26 พ.ค. 2549 ณ พระราชวังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งนับเป็นครั้งแรกของรางวัลดังกล่าวนี้

และด้วยพระปรีชาญาณอันเป็นที่ประจักษ์ตาชาวโลก ยังส่งผลให้องค์กรต่างๆ ทูลเกล้าถวายรางวัลอย่างต่อเนื่อง ไม่เพียงเท่านั้น หน่วยงานในสังกัดสหประชาชาติยังตระหนักถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ถึงขนาดทูลเกล้าฯถวายรางวัลเพิ่มเติมอีกมากถึง 9 รางวัล อันได้แก่

1. เหรียญฟีแล Philae Medal
2. เหรียญทองเทิดพระเกียรติในฐานะที่ทรงอุทิศตนเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติ
3. เหรียญทองสุขภาพดีถ้วนหน้า
4. รางวัลเทิดเกียรติในฐานะที่ทรงมีบทบาทโดดเด่นในความพยายามที่จะควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในไทย
5. เหรียญอากริโคลา 6 ธันวาคม 2538 ในฐานะที่ทรงอุทิศพระองค์ เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและความสุขของประชาชนในประเทศองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ หรือเอฟเอโอ
6. รางวัลเทิดพระเกียรติในฐานะที่ทรงสนับสนุนงานอดุณิยามวิทยาและการนำทรัพยากรน้ำมาใช้ให้เกิดประโยชน์
7. เหรียญทะเลฟู้ด
8. แผ่นจารึกเทิดเกียรติขององค์การอนามัยโลก
9. รางวัลเทิดพระเกียรติของยูเอ็น – ฮาปีแพต

● ผู้นำโลกด้านทรัพย์สินทางปัญญา

นายฟรานซิส เกอร์รี่ ผู้อำนวยการใหญ่องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (WIPO) เดินทางมาเข้าเฝ้าฯ ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญรางวัลผู้นำโลกด้านทรัพย์สินทางปัญญาแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในวันที่ 14 มกราคม 2552 เป็นพระองค์แรกของโลกที่ได้รับรางวัลนี้ เพราะยังไม่มีผู้นำของโลกรายใดได้รับรางวัลดังกล่าว

หญ้าแฝกของพ่อ...หยั่งรากในแผ่นดิน หยั่งลึกในดวงใจ

สหภาพวิทยาศาสตร์ทางดินนานาชาติ จึงได้ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัล “ในหลวง” เป็น “นักวิทยาศาสตร์ดินเพื่อมนุษยธรรม” (The Humanitarian Soil Scientist) พระองค์แรกของโลก โดยเชื่อมั่นว่า พระองค์จะทรงเป็นผู้นำในการพัฒนาและอนุรักษ์ดินของไทยและของโลกอย่างยั่งยืน เป็นแบบอย่างที่ดียิ่งสำหรับประเทศอื่นๆ ที่จะนำไปปฏิบัติ และยังยกย่องว่า “หญ้าแฝก” มาแก้ไขปัญหาดินได้สำเร็จ พร้อมนำแนวพระราชดำริไปสานต่อเพื่อพัฒนาโลกต่อไป

ทั้งนี้ หลังจากที่ยังคงระดับโลกเห็นพระราชกรณียกิจที่พระองค์ทรงสนับสนุนการบริหารจัดการดินในประเทศไทยจนได้ผลดีเยี่ยม ด้วยการแนะนำหญ้าแฝกมาปลูกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ และป้องกันการพังทลายของหน้าดิน แก้ปัญหาการขาดแคลนที่ทำกินสำหรับเกษตรกร การพัฒนาและอนุรักษ์ดิน

นอกจากนี้การที่ทรงริเริ่มให้ก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้นตามพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศไทย เพื่อแก้ไขปัญหาร่องดินและฝูบกรมราษฎรให้รู้จักการพัฒนาดิน

จากการที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลทั้ง 10 รางวัล จากเวทีการประกวดสิ่งประดิษฐ์ระดับนานาชาตินี้ จึงการันตีได้ถึงความเป็นนักประดิษฐ์และนักเทคโนโลยีในพระองค์ได้อย่างไม่ต้องสงสัย โดยหากสังเกตให้ดีแล้วจะพบว่า ผลงานแต่ละชิ้นในพระองค์ล้วนแล้วแต่เป็นการตอบโจทยปัญหาใกล้ตัว ซึ่งเรามักมองข้ามกันทั้งสิ้น เช่น การพัฒนากังหันน้ำชัยพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาน้ำเน่าเสีย เนื่องจากการขาดออกซิเจนในน้ำ และการพัฒนาไบโอดีเซล สูตรสกัดจากน้ำมันปาล์ม เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตพลังงาน เป็นต้น

“พระองค์ทรงถือเป็นแบบอย่างแก่ผู้พบเห็น น้อมนำกระแสพระราชดำรัสมาปรับใช้กับชีวิต”

ข้อมูลจาก : ผู้จัดการรายวัน “รางวัลระดับโลกของพ่อหลวง กษัตริย์ผู้เป็นดังดวงใจของชาวไทยทั่วประเทศ”

เข้าถึงได้จาก : <http://www.manager.co.th/Weekend/ViewNews.aspx?NewsID=9590000103671>

๑๐ มหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย ที่ได้รับพระราชทานชื่อจาก “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช”

๑. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

(พ.ศ. ๒๕๑๐)

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๕ รัฐบาลมีนโยบายจัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นที่ภาคใต้ โดยเริ่มต้นจากการจัดตั้ง “วิทยาลัยศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์” เพื่อรอการพัฒนาขึ้นเป็นระดับมหาวิทยาลัย ต่อมา ในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ คณะรัฐมนตรีได้มีการอนุมัติหลักการในการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในภาคใต้ขึ้นที่ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี โดยจะใช้เป็นที่ตั้งของคณะวิศวกรรมศาสตร์ และใช้ชื่ออย่างไม่เป็นทางการว่า “มหาวิทยาลัยภาคใต้” ซึ่งมีสำนักงานชั่วคราวของมหาวิทยาลัยอยู่ที่อาคารคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (อาคารคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในปัจจุบัน)

หลังจากนั้น คณะกรรมการพัฒนาภาคใต้ โดย พันเอก (พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ นำความกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ขอพระราชทานชื่อให้แก่มหาวิทยาลัย เพื่อเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัย ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า “มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์” เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๐ ตามพระนามฐานันดรศักดิ์ของสมเด็จพระบรมราชชนก กรมหลวงสงขลานครินทร์ ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงถือว่าวันที่ ๒๒ กันยายน ของทุกปีเป็น “วันสงขลานครินทร์”

๒. มหาวิทยาลัยมหิดล (พ.ศ. ๒๕๑๒)

มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสถาบันที่มีที่มาจากการเป็นโรงเรียนแพทย์ ณ โรงพยาบาลศิริราช ชื่อว่า “โรงเรียนแพทยากร” ซึ่งก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. ๒๔๓๒ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว หลังจากนั้นในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๘๖ จึงได้รับการสถาปนาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ และเมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๒ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนาม “มหิดล” อันเป็นพระนามของสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ใช้แทนชื่อมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เป็นมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๒

๓. สถาบันพระจอมเกล้า หรือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ในปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๑๔)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยให้รวมวิทยาลัยเทคนิคพระนครเหนือ วิทยาลัยโทรคมนาคมนนทบุรี และวิทยาลัยเทคนิคธนบุรี เข้าด้วยกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตครูอาชีวศึกษา ให้การศึกษาทั้งระดับต่ำกว่าปริญญา และระดับปริญญา และทำวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สถาบันได้รับโปรดเกล้าพระราชทานนามภาษาไทย “สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า” และภาษาอังกฤษ “King Mongkut’s Institute of Technology” เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๔

๔. มหาวิทยาลัยครินครินทร์วิโรฒ

(พ.ศ. ๒๕๑๗)

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ ก่อนหน้าเหตุการณ์ ๑๔ ตุลา ในช่วงเวลาที่ ศาสตราจารย์ ดร.สุตจิ เหล่าสุนทร ดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา คณาจารย์ นิสิต และข้าราชการ ได้ร่วมกันเรียกร้องต่อรัฐบาลให้ปรับฐานะวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นมหาวิทยาลัย และย้ายสังกัดจากกระทรวงศึกษาธิการ ไปขึ้นกับทบวงมหาวิทยาลัย ท่ามกลางการปกครองที่เข้มงวดรุนแรงของรัฐบาลทหารในขณะนั้น เพื่อความคล่องตัวในการพัฒนาโครงสร้าง การบริหาร และการเรียนการสอนที่จำกัด ไปสู่การเป็นมหาวิทยาลัย

และการขยายตัวที่มีความหลากหลายวิชาชีพ ท้ายที่สุดมหาวิทยาลัยครินครินทร์วิโรฒ “มหาวิทยาลัยที่เจริญเป็นศรีสง่าแก่มหานคร” ได้สถาปนาขึ้นเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๗ [๒] โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุตจิ เหล่าสุนทร เป็นอธิการบดี โดยนามของมหาวิทยาลัย ได้รับพระราชทานนามจาก พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เมื่อ ๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยพระราชทานเพียงชื่อเต็มและความหมายของชื่อดังกล่าว

๕. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

(พ.ศ. ๒๕๒๑)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (อังกฤษ : Sukhothai Thammathirat Open University ; ชื่อย่อ : มสธ., STOU) เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ แบบไม่จำกัดรับจำนวน (มหาวิทยาลัยเปิด) และเป็น มหาวิทยาลัยเปิดโดยใช้ระบบการศึกษาทางไกล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจัดตั้งขึ้นเพื่อขยายและกระจายโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาแก่ประชาชน มีลักษณะเป็นมหาวิทยาลัยในระบบเปิด ดำเนินการดำเนินการสอนโดยใช้ระบบการสอนทางไกลซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช” ตามพระนามกรมของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นกรมหลวงสุโขทัยธรรมราชา และพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้พระราชลัญจกรในรัชกาลที่ ๓ ซึ่งเป็นรูปพระแสงศรสามองค์ นำมาประกอบกับเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของกรุงสุโขทัย เป็นตราประจำมหาวิทยาลัย

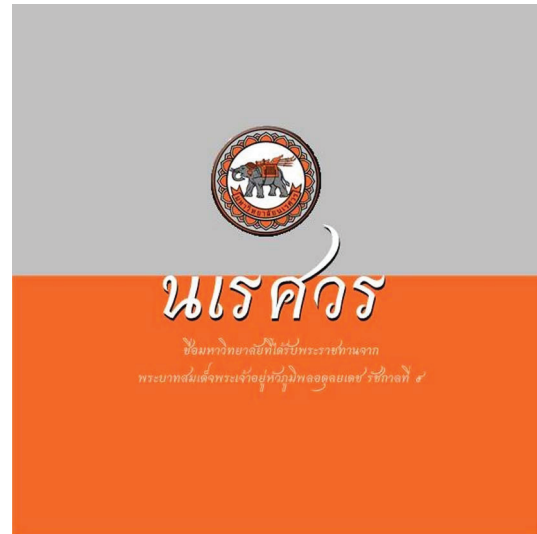
๖. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

(พ.ศ. ๒๕๓๑)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (อังกฤษ : Rajamangala University of Technology) เป็นระบบมหาวิทยาลัยของรัฐในประเทศไทย สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ปัจจุบันมีอยู่ ๙ แห่งทั่วประเทศ ก่อตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ในชื่อวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อใหม่ว่า สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และได้ยกสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๔

๓. มหาวิทยาลัยนเรศวร (พ.ศ. ๒๕๓๓)

มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ ตั้งอยู่ในจังหวัดพิษณุโลก ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ ภายหลังจากการยกฐานะขึ้นจากวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยชื่อ “มหาวิทยาลัยนเรศวร” นั้น ได้รับพระราชทานนามจากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เพื่อสดุดีและเฉลิมพระเกียรติแด่สมเด็จพระนเรศวรมหาราช วีรกษัตริย์แห่งกรุงศรีอยุธยา เนื่องด้วยพระองค์ประสูติที่เมืองพิษณุโลก และทรงเคยดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระมหาอุปราชครองเมืองพิษณุโลกมาก่อน

๔. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ชาวนครศรีธรรมราช เริ่มรณรงค์เรียกร้องให้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในจังหวัดนครศรีธรรมราช จนกระทั่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๑ ให้จัดตั้งวิทยาลัยนครศรีธรรมราช สังกัดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศในอนาคต แต่ก็ได้ยกเลิกมติดังกล่าวในเวลาต่อมา และอนุมัติให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ [๑]

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานนามว่า “มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์” อันเป็นสร้อยพระนามในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

๙. มหาวิทยาลัยราชภัฏ (พ.ศ. ๒๕๓๕)

มหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นกลุ่มมหาวิทยาลัยที่พัฒนามาจากโรงเรียนฝึกหัดอาจารย์ที่ตั้งอยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคของประเทศ ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยครู หลังจากนั้น ได้รับพระราชทานนาม “ราชภัฏ” จากพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ให้เป็นชื่อประจำสถาบัน พร้อมทั้งพระราชทานพระราชลัญจกรเป็นตราประจำมหาวิทยาลัย โดยในปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏ มีอยู่ทั้งสิ้น ๓๘ แห่ง ทั่วประเทศ

๑๐. มหาวิทยาลัยนวมินทราชราช

(พ.ศ. ๒๕๕๓)

มหาวิทยาลัยนวมินทราชราช (เดิมชื่อ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร) เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของกรุงเทพมหานครก่อตั้งขึ้นวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมี ๒ คณะเริ่มแรกคือ คณะแพทยศาสตร์วชิรพยาบาล และคณะพยาบาลศาสตร์เกื้อการุณย์

หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครในสมัยต่อมา ได้ขอพระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า “มหาวิทยาลัยภูมิพล” เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๒ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามมหาวิทยาลัยว่า “มหาวิทยาลัยนวมินทราชราช” เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สมุนไพรใกล้บ้าน

“ตะไคร้”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Cymbopogon citratus* Stapf.

ชื่อวงศ์ : GRAMINEAE

ชื่ออื่นๆ ภาคเหนือ : จะไค (Cha-khai) จะไค้ (Cha-khai)

ภาคใต้ : ไคร (Khrai)

ชวา : ซีเร (Sere)

ถิ่นกำเนิด : อินเดีย ศรีลังกา พม่า อินเดีย อเมริกาใต้ ไทย

รูปลักษณะ : ไม้ล้มลุกที่มีอายุได้หลายปี ชอบดินร่วนซุย ปลูกได้ตลอดปี ใบสีเขียวยาวแหลม ดอกฟูสีขาว หัวโตขึ้น จากดินเป็นกอๆ กลิ่นหอมฉุนค่อนข้างร้อน

การปลูก : ไถพรวนดินและตากดินไว้ประมาณ 7 - 10 วัน ย่อยดินให้ละเอียด ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก คลุกเคล้าให้เข้ากับดินขุดหลุมปลูกระยะ 30 x 30 เซนติเมตร ก่อนนำตะไคร้ไปปลูก นำพันธุ์ที่เตรียมไว้ตัดใบออกให้เหลือต้นยาว ประมาณ 30 - 40 เซนติเมตร มาแช่น้ำประมาณ 5 - 7 วัน เพื่อให้รากงอก รากที่แก่เต็มที่จะมีสีเหลืองเข้ม นำไปปลูกในแปลงวางต้นพันธุ์ให้เอียง 45 องศา ไปด้านใดด้านหนึ่งแล้วกลบดิน จากนั้นรดน้ำให้ชุ่ม หลังปลูกได้ประมาณ 30 วัน ก็ควรใส่ปุ๋ย สูตร 15 - 15 - 15 หรือ 46 - 0 - 0 อัตรา 50 กิโลกรัม/ไร่

สรรพคุณและส่วนที่นำมาใช้เป็นยา :

น้ำมันจากใบและต้น - แต่งกลิ่นอาหาร เครื่องดื่ม สบู่

ลำต้นแก่หรือเหง้า - แก้อาการท้องอืดท้องเฟ้อ ขับปัสสาวะ แก้เมา ขับประจำเดือน

“ขิง”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Zingiber officinale* Roscoe.

ชื่อวงศ์ : ZINGIBERACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ขิงแกลง, ขิงแดง (จันทบุรี)
ขิงเผือก (เชียงใหม่) สะเอ
(แม่ฮ่องสอน) ขิงบ้าน ขิงแครง
ขิงป่า ขิงเขา ขิงดอกเดียว
(ภาคกลาง) เกีย (จีนแต้จิ๋ว)

ลักษณะทั่วไป : ไม้ล้มลุก สูง 0.3 – 1 เมตร
มีเหง้าใต้ดิน เปลือกนอกสีน้ำตาลแกมเหลือง เนื้อในสีนวลแกมเขียว มีกลิ่นเฉพาะ
แตกสาขา คล้ายนิ้วมือ ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปขอบขนาน แกมใบหอก กว้าง 1.5 – 2 ซม.
ยาว 15 – 20 ซม. ดอกช่อแทงออกจากเหง้า กลีบดอกสีเหลืองแกมเขียว
ใบประดับสีเขียวอ่อน ผลแห้งมี 3 พู

สรรพคุณ : เหง้าแก้ทั้งสดและแห้งใช้เป็นยาขับลม ช่วยให้เจริญอาหาร แก้อาเจียน แก้อิ้อ ขับเสมหะ
และขับเหงื่อ ผงขิงแห้งมีฤทธิ์ขับน้ำดี ช่วยย่อยไขมัน ลดการบีบตัวของลำไส้ บรรเทา
อาการปวดท้องเกร็ง

“บัวบก”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Centella asiatica* Urban

วงศ์ : Umbelliferae

ชื่อสามัญ : Asiatic Pennywort/Tiger Herbal

ชื่ออื่น : ผักแว่น ผักหนอก

รูปลักษณะ : ไม้ล้มลุก อายุหลายปี เลื้อยแผ่ไป
ตามพื้นดิน ชอบที่ชื้นแฉะ แตกรากฝอยตามข้อ
ไหลที่แผ่ไปจะงอกใบจากข้อชูขึ้น 3 – 5 ใบ
ใบเดี่ยว เรียงสลับ รูปไข่ เส้นผ่าศูนย์กลาง
2 – 5 ซม. ขอบใบหยัก ก้านใบยาว ดอกช่อ
ออกที่ซอกใบ ขนาดเล็ก 2 – 3 ดอก กลีบดอก
สีม่วง ผลแห้งแตกได้

สรรพคุณ : และส่วนที่นำมาใช้เป็นยาใบสด – ใช้เป็นยาภายนอกรักษาแผลเปื่อย แผลไฟไหม้น้ำร้อนลวก
โดยใช้ใบสด 1 กำมือ ล้างให้สะอาด ตำละเอียด คั้นเอาน้ำทาบริเวณแผลบ่อยๆ ใช้กากพอกด้วย
ก็ได้ แผลจะสนิทและเกิดแผลเป็นชนิดนูน (keloid) น้อยลง สารที่ออกฤทธิ์คือ กรด madecassic,
กรด asiatic และ asiaticoside ซึ่งช่วยสมานแผลและเร่งการสร้างเนื้อเยื่อ ระวังการเจริญเติบโต
ของเชื้อแบคทีเรีย ที่ทำให้เกิดหนองและลดการอักเสบ มีรายงานการค้นพบฤทธิ์ฆ่าเชื้อรา อันเป็น
สาเหตุของโรคกลาก ปัจจุบัน มีการพัฒนายาเตรียมชนิดครีม ให้ทารักษาแผลอักเสบจากการ
ผ่าตัด น้ำต้มใบสด – ต้มลดไข้ รักษาโรคปากเปื่อย ปากเหม็น เจ็บคอ ร้อนใน กระจายน้ำ
ขับปัสสาวะ แก้ท้องเสีย

“ข่า”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Languas galaga* (Linn). Stuntz

ชื่อวงศ์ : ZINGIBERACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ข่า ข่าใหญ่ ข่าหลวง ข่าหยวก

(ภาคเหนือ) กูฏกโกโรหิณี สะเฮอเคย

(แม่ฮ่องสอน) สะเซย (กะเหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป : ไม้ล้มลุก สูง 1.5 – 2 เมตร

เหง้ามีข้อและปล้องชัดเจน

ใบเดี่ยว ใบสีเขียวอ่อนสลับกัน

รูปร่างรียาว ปลายแหลม

ดอกออกเป็นช่อที่นอ ดอกย่อยขนาดเล็ก กลีบดอกสีขาว โคนติดกันเป็นหลอดสั้นๆ

ปลายแยกเป็น 3 กลีบ กลีบใหญ่ที่สุดมีริ้วสีแดง ใบประดับรูปไข่ ผลแห้งแตกได้ รูปกลม

สรรพคุณ : เหง้าสดตำผสมกับเหล้าโรง ใช้ทารักษาโรคผิวหนังที่เกิดจากเชื้อรา เช่น กลาก เกลื้อน
เหง้าอ่อนต้ม เอาน้ำดื่ม บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเฟ้อ และขับลม ข่าไม่มีฤทธิ์ก่อกลายพันธุ์
และไม่เป็นพิษ

“กระชาย”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Boesenbergia rotunda*
(Linn.) Mansf.

ชื่อวงศ์ : ZINGIBERACEAE

ชื่อพื้นเมือง : ขิง กระชาย กะชาย

ว่านพระอาทิตย์ (กรุงเทพฯ)

กระแอม ระแอน (ภาคเหนือ)

ขิงทราย (มหาสารคาม)

จี่ปู ชีฟู (ฉาน - แม่ฮ่องสอน)

เปาะลี เป้าซอไร่าะ (กะเหรี่ยง - แม่ฮ่องสอน)

ลักษณะทั่วไป : ไม้ล้มลุก ไม่มีลำต้นบนดิน มีเหง้าใต้ดิน ซึ่งแตกรากออกไป เป็นกระจุกจำนวนมาก อวบน้ำ
ตรงกลางพองกว้างกว่าส่วนหัวและท้าย ใบเดี่ยว เรียงสลับในระนาบเดียวกัน รูปขอบขนาน
แกมรูปไข่ ตรงกลางด้านในของก้านใบมีร่องลึก ดอกช่อ ออกแทรกอยู่ระหว่างกาบใบที่โคนต้น
กลีบดอกสีขาวหรือชมพูอ่อน ใบประดับรูปใบหอก สีม่วงแดง ดอกย่อยบานครั้งละ 1 ดอก
ผลของกระชายเป็นผลแห้ง

สรรพคุณ : เหง้าใช้แก้โรคในปาก ขับปัสสาวะ รักษาโรคบิด แก้ปวดมวนท้อง ขับระดูขาว

“มะกรูด”

ชื่อวิทยาศาสตร์ : Citrus hystrix DC.

ชื่อวงศ์ : Rutaceae

ชื่อสามัญ : Leech Lime, Mauritius Papeda, Kaffir Lime, Porcupine Orange

ชื่อท้องถิ่น : ภาคเหนือ เรียก มะซูด, มะซุน
ภาคใต้ เรียก ส้มกรูด, ส้มมั่วผี
เขมร เรียก โกรัยเซียด
กะเหรี่ยง – แม่ฮ่องสอน เรียก มะซุ

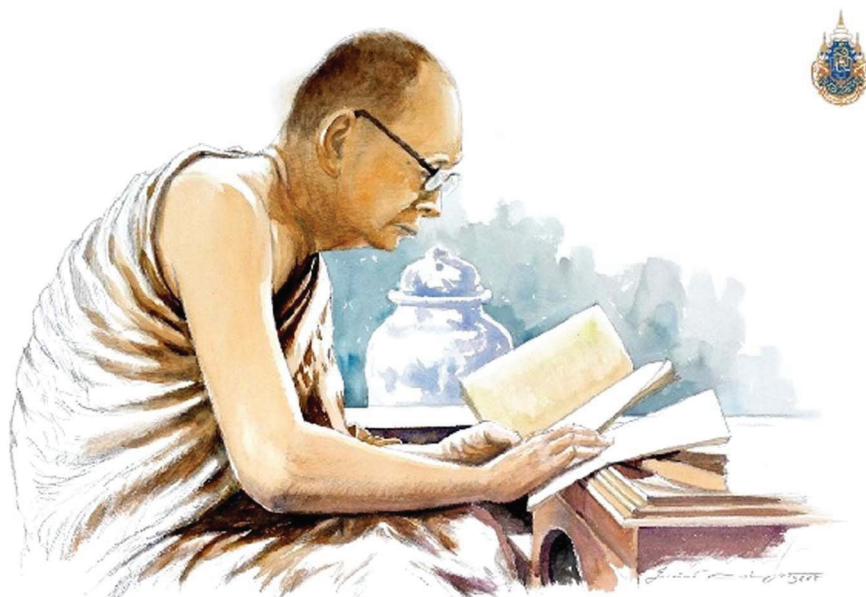
ลักษณะทั่วไป : มะกรูดเป็นไม้ยืนต้นขนาดเล็ก แตกกิ่งก้าน ลำต้นและกิ่งมีหนามแข็ง ใบ เป็นใบประกอบที่มีใบย่อยใบเดียว สีเขียวหนา มีลักษณะคอดกึ่งที่กลางใบเป็นตอนๆ มีก้านแผ่ออกใหญ่เท่ากับแผ่นใบ ทำให้เห็นใบเป็น 2 ตอน ใบสีเขียวแก่ค่อนข้างหนา มีกลิ่นหอมมากเพราะมีต่อมน้ำมันอยู่ ดอก ออกเป็นกระจุก 3 – 5 ดอก กลีบดอกสีขาว ร่วงง่าย ผล มีหลายแบบแล้วแต่พันธุ์ผลเล็กเท่ามะนาว ผิวขรุขระน้อยกว่าและไม่มีจุดที่หัว

การปลูก : มะกรูดปลูกได้ดีในดินทุกชนิด ขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด

สรรพคุณทางยา : ผิวผลสดและผลแห้ง รสเปรี้ยว หอมร้อน สรรพคุณแก้ลมหน้ามืด แก้วเวียน บำรุงหัวใจ ขับลมลำไส้ ขับระดู ผล รสเปรี้ยว มีสรรพคุณเป็นยาขับเสมหะ แก้ไอ แก้น้ำลายเหนียว ฟอกโลหิต ใช้สระผมทำให้ผมดกดำ ขจัดรังแค ราก รสเย็นจืด แก้พิษฝีภายใน แก้เสมหะ แก้ลมจุกเสียด น้ำมะกรูด รสเปรี้ยว กัดเสมหะ ใช้ตองยามีสรรพคุณเป็นยาฟอกโลหิต สำหรับสตรี ใบหอม แก้ไอ แก้อาเจียนเป็นโลหิต แก้ไข้ใน และดับกลิ่นคาว

ไม่ควรสร้างความสุขให้ตนเอง...ด้วยการก่อความทุกข์ให้แก่คนอื่น

ตน...รักชีวิตของตน
สะดุ้งกลัวความตายฉันใด
สัตว์อื่นก็รักชีวิตตน
และสะดุ้งกลัวความตายฉันนั้น
ฉะนั้น...จึงไม่ควรฆ่าเอง ไม่ควรใช้ให้ผู้อื่นฆ่า
อนึ่ง ตนรักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด
สัตว์อื่นก็รักสุขเกลียดทุกข์ฉันนั้น
จึงไม่ควรสร้างความสุขให้ตนเอง
ด้วยการก่อความทุกข์ให้แก่คนอื่น

อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานการประชุมกรมที่ดิน ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙

นายประทีป กิริติเรขา อธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานประชุมกรมที่ดิน
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๙ ณ ห้องประชุม ๑ กรมที่ดิน
เมื่อวันอังคารที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รองอธิบดีเป็นประธานเปิดโครงการ
อบรมหลักสูตรการออกข้อสอบ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

นายมานัส จิวสวัสดิ์ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการอบรม
หลักสูตรการออกข้อสอบ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐
ณ โรงแรมเซ็นทารา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ แจ้งวัฒนะ
วันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

รองอธิบดีกรมที่ดินเป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการการศึกษาและฝึกอบรมกรมที่ดิน

นายชัยชาญ สิทธิวิรัชธรรม รองอธิบดีกรมที่ดินเป็นประธาน
การประชุมคณะกรรมการการศึกษาและฝึกอบรมกรมที่ดิน ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙
ณ ห้องประชุม ๔ ชั้น ๔ กรมที่ดิน
วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรม
หลักสูตรข้าราชการกรมที่ดินยุคใหม่ ไม่รับ ไม่โกง ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙

นายทรงวุฒิ สายแก้ว รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานเปิดโครงการฝึกอบรม
หลักสูตรข้าราชการกรมที่ดินยุคใหม่ ไม่รับ ไม่โกง ปิงปประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมวายุภักษ์ ๓ - ๔ ชั้น ๔ โรงแรมเซ็นทาราศูนย์ราชการ ถนนแจ้งวัฒนะ
เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานโครงการปฏิบัติธรรมเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล
แด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤเบดินทร สยามมินทราธิราช บรมนาถบพิตร ณ วัดแทนวันดีเจริญสุข

นายบุญช่วย ผูกสิ รองอธิบดีกรมที่ดิน เป็นประธานโครงการปฏิบัติธรรม
เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ณ วัดแทนวันดีเจริญสุข วันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ขอเชิญสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน

เรียน สมาชิกวารสารที่ดิน และบุคคลที่สนใจ

กองบรรณาธิการวารสารที่ดิน ขอเชิญชวนท่านสมัครเป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ราย 2 เดือน ปีละ 6 ฉบับ ประจำปี พ.ศ. 2560 (ปีที่ 63) ในอัตราค่าบำรุงปีละ 350 บาท (รวมค่าจัดส่งทางไปรษณีย์แล้ว) โดยมีวิธีการชำระเงิน ดังนี้

1. โอนเงินเข้าบัญชีธนาคารออมสิน สาขาศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ
แจ้งวัฒนะ (อาคาร B) ชื่อบัญชี “ค่าบำรุงวารสารที่ดิน”
เลขที่บัญชี 053830037072
2. ธนาคาส่งจ่ายในนาม ผู้อำนวยการกองแผนงาน

ปณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ กรุงเทพฯ 10215

หมายเหตุ กรุณาส่งใบสมัครและสำเนาหลักฐานการชำระเงิน พร้อมเขียนชื่อที่อยู่
ของผู้ส่งจงให้ครบถ้วนชัดเจน และส่งกลับมายังที่...

กลุ่มติดตามและประเมินผล กองแผนงาน ชั้น 6 กรมที่ดิน

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี ถ.แจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพฯ 10210 หรือ FAX เอกสารมาที่หมายเลข 0 – 2143 – 9160

โทรศัพท์หมายเลข 0 – 2141 – 5661

ติดต่อคุณพนิดา email : panida_aod@hotmail.com

☐ สมาชิกใหม่

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่.....เลขที่.....

☐ ต่ออายุสมาชิก

ลงวันที่.....

ใบสมัครสมาชิกวารสารที่ดิน

ชื่อ - นามสกุล.....มีความประสงค์ขอสมัคร
เป็นสมาชิกวารสารที่ดิน ปีที่ 63 (พ.ศ. 2560) โปรดจัดส่งวารสารที่ดิน ณ ที่อยู่เลขที่.....
ซอย.....ถนน.....ตำบล/แขวง.....
อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....
โทร.

หมายเหตุ กรณีย้ายที่อยู่โปรดแจ้งให้ทราบด้วย โทร. 0 – 2141 – 5661